

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI-ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGŐ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 19.) 1938 JUNIUS 11. SZOMBAT

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. ÉVFOLYAM, 130. SZÁM

A cseh sajtó a szudétanémet követelések ellen

A csehek feloszlatták a felvidéki magyarpárt nagygyűléseit - Ujabb összetűzések a cseh katonák és a szudétanémetek között

Prága, június 10. A szudétanémet párt képviselői tegnap tervezetet terjesztettek Hodzsa miniszterelnök elé. A tervezet, amely a nemzetiségi kérdések megoldásáról szóló német javaslatokat tartalmazza, továbbították Hacha dr.-nak, a legfelsőbb közigazgatási bíróság elnökének, aki a cseh szakértőbizottság vezetője.

A cseh sajtó általában elutasító álláspontot foglal el a szudétanémet emlékirattal szemben.

A Narodni Noviny szerint sikerre nem lehet számítani. A Ceske Slovo azt írja, hogy Henlein karlsbadi követeléseit sohasem fogják megvalósítani.

A londoni Daily Mail szerint a szudétanémet meghatalmazottaknak Hodzsa miniszterelnökkel folytatott esztortői megbeszélése nem hozott eredményt. A cseh kormány múlt éjjel váratlanul minisztertanácsot hívott össze. Befolyásos körök arra igyekeznek rábírni a cseh minisztereket, hogy ne tegyenek engedelményt a szudétanémeteknek,

a szudétanémetek viszont el vannak készülve arra, hogy ha a tárgyalások meghúsulnak, német, francia, angol és olasz közleményt adnak ki, mihelyt a miniszterelnök követeléseiket visszautasítja.

A szudétanémetek valószínűleg erőlyes hadjáratot indítanak ebben az esetben, főleg az idegen fővárosokban a népszavazás érdekében. Lehetséges, hogy ezzel összefüggésben Henlein ismét Londonba látogat. Prágában nemsokára angol katonai segédattasét neveznek ki a cseh ügyek nem hivatalos, senleges megfigyelőjeként.

A Hodzsa miniszterelnökhöz közel álló Slovenski Hlas című tót lap írja, hogy a miniszterelnök legközelebbi napokban külön-külön fogadja a kisebbségek képviselőit és megbeszéli velük az új kisebbségi szabályzatot. Ugyanakkor a szabályzatot német és cseh jogászokból álló bizottság jogi formába önti.

Osusky párizsi cseh követ hazatutott Prágába, hogy tájékoztassa kormányát a csehországi katonai szolgálat időtartamának meghosszabbításával összefüggésben.

Kassa, június 10. Az Egyesült Magyar Pártnak Csapon tartott gyűlését az első szónok beszéde közben feloszlatták. Ugyancsak feloszlatták a pártgyűlést Góresen, Szent-Márián és Nagykövesden, míg Debreczenben nem engedélyezték a pártgyűlést, holott az előző napon egy másik párt gyűlését megtartották a

községben. Mint a Prágai Magyar Hírlap írja

a magyar lakosság a hatóságok intézkedéseinek ellenére is rendíthetetlenül és nem csökkenő lelkesedéssel kitart az Egyesült Magyar Párt mellett.

Prága, június 10. Csak most vált ismeretessé, hogy szerdán a szudétanémet párt Neudorfi választási gyűlésén ismét összetűzés támadt cseh katonák és a gyűlés résztvevői között. A szudétanémet pártból Neudorfból érkező közlés szerint egy szudétanémetet, amikor éjszaka hazafelé tartott, cseh katonák és

egy csendőr feltartóztatták és végül is az egyik katonát öklével arcába vágott.

Ekkor a megtámadott kiszabadította magát és néhány lépést tett, de a csehek utána lőttek. Egy golyó a füle mellett süvített el. A neudorfi szudétanémet párt helyi vezetőjét is cseh katonák szuronyal fenyegették meg és öklökkel arcul ütötték. Henlein Konrad képét, amely előzőleg a gyűlésteremben függött s amelyet a vezető háza akart magával vinni, a katonák elvették tőle.

A megtámadott vezetőnek ezután sikerült elmenekülnie s el-

kerülni a további fegyveres bántalmazást.

Ezek után az esetek után a neudorfi csendőrség felszólította az egész község lakosságát, oltsa el a világosságot a lakásokban. A csendőrök ezután káromkodva és fenyegetőzve házról-házra jártak és zseblámpáikkal bevilágították a lakásokba.

Prága, június 10. A Narodne Noviny a karlsbadi követelésekről ma a többek között a következőket írja.

— Biztosíthatjuk Henlein urat, — hogy nincs a világon hatalom, mely minket e követelések elfogadására kényszerítene. A csehszlovák nép irgalom nélkül mindenkit el fog söpörni, aki csak célozni merészel arra, hogy Henlein követeléseit el lehet fogadni.

Prága, június 10. Az Egyesült Magyar Párt pozsonyi irodája jelentkezésre szollítja fel mindazokat, akik a csütörtöki nagygyűlés után a község széjjeloszlásakor hallotta a karhatalmi közegek kiáltását: „Menjete Budapestre!” A pártiroda ezt a ténymegállapítás és adatszerzés céljából kéri.

A belügyminiszter nagyszabású közigazgatási és egészségügyi reformot jelentett be a Házban

Letárgyalták a belügyi tárca költségvetését - Benkő Géza felszólalásában a közigazgatási kódex bevezetését sürgette

Budapest, június 10. A Ház pénzügyi ülést Bobory elnök nyitotta meg. A napirenden a belügyi költségvetés folytatódó tárgyalása szerepelt. Az első felszólaló Péchy László volt, aki a választó névjegyzék összeállítását sürgette. Némethy Vilmos, Tóth Pál, ifj. Balogh István után Pintér László beszélt a

rendőrség elismerésreméltó munkájáról és szóváltette a rendőri tisztikar rossz előlépési viszonyait. Fábrián Béla a köztisztviselők politikai működését kifogásolta, majd Kertész Miklós felszólalása után Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter mondotta el beszédét.

A belügyminiszter összefoglalt belügyi programja

Röviden összefoglalja foglalni azokat a gondolatokat, amelyek tárcája vezetésében irányítják.

Az állami igazgatás tekintetében változatlanul ragaszkodik ahhoz a meggyőződéséhez, hogy az állami igazgatás nagy hibája a túlságos centralizáltság, amely lassan odafejlődött, hogy a kormányzásra hivatott minisztériumok, mint első fokú közigazgatási hatóságok szerepelnek. A törvényhozás 1933-ban a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó törvény elfogadásával irányt mutatott abban a tekintetben, hogy a centrális adminisztrációt le kell építeni.

Az 1933-ban elfogadott törvény, amely az alsófokú közigazgatási hatóságok kiépítésére vonatkozott, nem ment át a gyakorlatba, mert azokat a fórumokat, amelyek hivatva lettek volna alsófokú intézői ügyeket, nem sikerült kiépíteni. Nem sikerült az alsófokú közigazgatási bíróság kiépítése, amely lehetővé tette volna a minisztériális hatáskör leszállítását. Minden nehézség ellenére

csak úgy lehet egységessé tenni az állami igazgatást, ha az alsófokú közigazgatási hatóságokat kiépítjük.

Nagy elismeréssel szólott ezután

a mai fiatal nemzedékről, amely a közigazgatásban helyet foglal. Elismeréssel emlékezik meg a továbbképző tanfolyamokról.

A községi igazgatás mai rendszeréről beszélt ezután. A községi jegyző túlterhelt. A községi igazgatás hiányai szempontjából készült egy elaborátum, amelyet majd a nyilvánosság elé bocsát.

A tanya kérdése elsősorban út-probléma, azután a kultúra kérdése — folytatta ezután. — Ebben a tekintetben rengeteg a tennivalónk. A kormány programjában első helyen

falusi és tanyai népességünk életszínvonalának emelése áll

és nem fogunk elzárkózni az áldozatok meghozatalától sem.

Az autonómiák ügyével foglalkozott ezután a miniszter.

— Hangsúlyozni kívánom, azon az állásponton vagyok, hogy

az autonómiákat nemcsak ki-mélni, hanem egészséges módon kiépíteni is kell.

Meg kell azonban állapítani, hogy mi való az autonómiák igazgatásának és mi az állam igazgatásának

keretébe, mert ebben a tekintetben ma konfúzió uralkodik. Az alkotmányjogi szempontokon kívül nem lehet nélkülözni az autonómiát már csak azért sem, mert az életnek van

nak bizonyos megnyilvánulásai, amelyek sokkal inkább valók az élethez közelállóbb s nyugalmasabb autonómiai igazgatás körébe, mint az államhatalom keretébe.

Szociálpolitika : gazdaságpolitika

Közegészségügyi és szociális kérdésekről nyilatkozott ezután a miniszter.

— Helyes szociálpolitikát meggyőződésem szerint csak akkor lehet csinálni, ha

egységes elvi célkitűzés és program szerint dolgozunk

— mondotta. — Nem lehet szociálpolitikának nevezni azt, ha ötletszerűen kapkodunk és szétszórjuk a pénzt. Ezzel segíteni nem tudunk. A kormány alapvető elgondolása szerint a szociálpolitikát úgy kell megfogunk, hogy

egészséges gazdaság-politikát csinálunk és ennek útján ipar-

kodunk népünk életszínvonalát emelni.

— Ezt a célt csak hosszú ideig tartó munkával lehet elérni és ilyen kis és szegény országban száz százalékig nem is lehet megvalósítani. Nekünk szerves szociálpolitikai programot kell kidolgoznunk az egész országra. Ennek a szociálpolitikának karöltve kell dolgoznia a közegészségügyi szolgálattal.

A miniszter megemlékezett a Zöld Kereszt akció működéséről. Ez az akció nagyon szép előrehaladást tett. Reméli, hogy a beruházások kapcsán sikerül a szervezetet teljesen kiépíteni és a folyamatot meggyorsítani.

Orvoskérdés

Falusi viszonyaink annyira elmaradtak a városi színvonalától, hogy lelkiismereti kötelességünk minden rendelkezésünkre álló eszközzel a falu segítségére sietni. Általában a beruházási program lehetőségét kívánom felhasználni a közegészségügyi további kiépítésére és hogy különösen a közegészségügyi védekezés terén a tuberkulózis s a nemi betegségek tekintetében

döntő és elhatározó lépéseket tegyünk a védekezés megfelelő megszervezésével.

Kellő számú tüdőbeteg diszpanzert építünk és olcsó tüdőbetegek részére fentartott ágyak létesítésével reméljük, hogy közelebb hozzuk ezt a célt a megvalósuláshoz. A fertőző betegségek elkövetőitől lesznek és ezáltal csökkenteni lehet a tuberkulózis fertőző hatását. A venereás betegségek elleni küzdelem tekintetében megfelelő számú diszpanser s tanácsadó szerv megvalósítását tervezzük, amivel a bajt gyökerével

meg lehet fogni és a veszélyt lényegesen lehet csökkenteni.

— Hangsúlyozom — folytatja a miniszter —, hogy a közegészségügyi szolgálat gerince az orvos, nélküle az ilyen szolgálat el sem képzelhető. Minden törekvésünk arra kell, hogy irányuljon, hogy falun *elegendő orvosi hálózatot építsünk ki és elérjük azt, hogy az orvosok legalább hetenként kétszer megjelenhessék egy-egy helyen.*

Ebben a tekintetben a belügyminisztériumnak az Önállósítási Alap is segítségére jön. Ezenkívül más eszközökkel is lehetőséget kell teremteni arra, hogy százhetven orvos elhelyezését biztosítsuk, mert ez feltétlenül szükséges a közegészség érdekében.

A gyermekvédelemről is megemlékezett a miniszter.

A gyermekvédelmi reformról szóló kérdést elsősorban a gyámügyi igazgatás reformján keresztül lehet elérni.

Az OTI munkásai, orvosai és tisztviselői javítást kapnak

— Felmerült a vita során a Társadalombiztosítás problémája is. A Társadalombiztosítónak, az OTI-nak a helyzete javult. Idei költségvetése sokkal kedvezőbb, mint a múltévi volt. Erkölségi kötelességemnek érzem, hogy a deficit megszüntetése végett a lehető legmesszebbmenő megszorításokat hajtsam végre, de amennyiben lehetőség nyílik, támogassak a kereteken.

Azokat a főlétségeket, amelyek állandóknak ígérkeznek, megosztom a szolgáltatásokat élvező munkásság, az orvosi kar és a tisztikar között. Mert e három kategória súlyosan éri azokat a kényszerítő megszorításokat, melyeket 1938-ban tettünk. Azt az ígéretet meg merem tenni, hogy valamit mind a három kategória helyzetén már most módunkban lesz javítani.

Létszám- és fizetésemelés a közrendészetnél

— Nagy hálával adózom elődömekek — folytatta azután —, aki módját ejtette annak, hogy a mostani költségvetésben úgy a rendőrség, mint a csendőrség helyzete javíttassék. A rendőrség költségvetése 900 ezer pengő többletet mutat, ez módot ad arra, hogy a mutatózó igazságtalan helyzetek kiküszöböltesse-nek és a rendőrszemélyzet megélhetése bizonyos mértékben javíttassék amit ez a státus minden tekintetben meg is érdemel. Létszámemelés is történik. Száz főről van szó.

Csendőrségi vonatkozásban 400 fővel való létszámemelés tesz lehetővé a költségvetés. Erre valóban is nagy szükség van.

Ezután a vita során elhangzott felszólalásokra reflektált a belügyminiszter.

A hadikölcseöntulajdonosok támogatását, illetőleg megállapította,

hogy a jelenlegi költségvetési keretek erre nem nyújtanak nagyobb lehetőséget.

Az ivóvízellátás kérdéséről szólva kijelentette a belügyminiszter, hogy igen jelentékeny összeget akar erre a célra fordítani. A tervek hat millió pengőről szólnak. Reméli, hogy öt-hat év alatt a falusi ivóvízkérdést meg fogja oldani.

— A betegápolás — folytatta a belügyminiszter — nálunk tényleg nagyon el van hanyagolva. Választani kellett aközött, hogy a betegápolás kérdését vegyék-e elő előbb, vagy a megelőzést. En a megelőzést választottam, mert nézetem szerint sokkal fontosabb nemzeti szempontból, hogy egészséges generáció nevelődjék, minthogy a betegek ellátását javítsuk. Ha a megelőzés dolgában előrehaladunk, úgy különben is sokkal kevesebb beteggel kell

A villamos BOSCH-hűtőszekrény

a háziasszony büszkesége...
... csekély áramfogyasztásával, egyenletes hűtésével, jégkockák termelésével évtizedekre örömet szerez.

Ajánlat, felvilágosítás:

Szoboszlay István

Bosch-Szolgálat Debrecen, Széchenyi-utca 24. szám. Telefon: 10-80.

számolni.

Ez az oka, hogy a betegellátás terén elmaradtunk és a kórházak ellátása sem olyan, amilyennek lennie kellene. Az ezévi költségvetés sem ad módot a kórházak ellátmányának növelésére. Az ingyen betegápolás terén sem tudunk tovább menni. Addig elment az állam, hogy az ezer pengőnél nem nagyobb értékű vagyonnal rendelkező betegeket ingyen gyógyítja. Ha javul a helyzet, e tekintetben is tovább fogunk menni.

A belügyminiszter befejezte beszédét, amelyet a kormányparton tapsal fogadtak.

Ezután Tauffer Gábor beszélt. Elfogadta a költségvetést, mert bizalommal viseltetik a kormány, elsősorban a belügyminiszter iránt. — Hónapokkal ezelőtt nyugtalan volt a társadalom, de

ma olyan kormány vezet az országot, amely fenntudja és fenn is akarja tartani a rendet.

A rend tehát ma már elintéztett kérdés.

Benkő Géza az egységes közigazgatási kódex beterjesztését sürgette

Benkő Géza hangsúlyozta a közigazgatásnak a bíraskodással való egyenjogúságát amelynek szakszerűségében és szociális gondozó tevékenységében örvedetes előrehaladás állapítható meg.

Az 52 éves községi és törvényhatósági törvény már nem felel meg a megváltozott életviszonyoknak,

sürgette az egységes közigazgatási kódex beterjesztését, amelyben az alföldi viszonyoknak megfelelően a mezővárosok beállításáról is gondoskodni kellene. A közigazgatási tisztviselők túl vannak terhelve, a közigazgatást a gyorsabb ügykezelés érdekében jobban decentralizálni kellene. A honvédelem mellett az egészségvédelmet tartja legfontosabb közigazgatási teendőnek. A költségvetést elfogadja.

Kéthli Anna után Csóor Lajos kérte, hogy a községi orvosoknak adják meg a vasúti kedvezményeket.

Csehyszombathy Lajos rámutatott arra, hogy Magyarország jövője népesedési politikai alapon nyugszik. A sokgyerekes családokat kedvezményezni kell, ehhez fedezetül a gyermektelen és egykés családokat kell erősen megadóztatni.

A ház ezután a tárca költségvetését általánosságban elfogadta.

A részletes vita során felszólalt Malasics Géza, Nirső Pál, Láng Lónárd, Andaház Kasnya Béla és Fábian Béla. A Ház ezután a belügyi tárca költségvetését részleteiben is változatlanul elfogadta. — majd áttértek a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésére, amelyet Szinyvei Mersse Jenő ismertett. Ezután Korniss Gyula elnök a tárgyalást félbeszakította. A Ház legközelebbi ülését szombat délután tíz órakor tartja s azon folytatják a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Az ülés háromnegyed 6 órakor ért véget.

Fontos ügyek a minisztertanács előtt

Budapest, június 10. A kormány tagjai vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. Először folyó ügyeket tárgyaltak, majd Sztranyavszky Sándor előadásában a terménypiac jelenségeit és a tengeri behozatal kérdését vitatták meg. Mikecz Ödön

igazságügyminiszter a társadalmi egyensúlyról szóló törvényről szóló rendeletek előkészítéséről számolt be. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a Nemzeti Bank alapszabályának módosításáról tett jelentést. Végül a szesztorvényjavaslatot tárgyalták.

Harminckét millió frankos hitelt szavaztak meg az angol uralkodópár párisi látogatására

Páris, június 10. A Ház ma ülésén Daladier miniszterelnök kérte, hogy haladéktalanul vegyék tárgyalás alá a kormány törvényjavaslatát, mely hitel engedélyezését kéri az angol uralkodópár méltó fogadtatásának költségeire. A törvényjavaslat előadója kifejtette, hogy

az eddig már megszavazott 8 millió felüli 24 millió frankos hiteltől van szó.

Szavait minden oldalról tapsal fogadták, amikor hozzátette, hogy egész Franciaország örömmel fogadja az angol uralkodópárt. Az ünnepek meg fogják mutatni a világnak a két nagy nyugati nemzet teljes egységét. Ugyanezt a gondolatot fejtette ki Marchandaux pénzügyminiszter is. Beszéd után

az egyszakaszos törvényjavaslatot egyhangúlag elfogadták.

VIGSZINHAZ

MA PREMIER!

Kellemes, jéggel hűtött nézőtér!

Érdekfeszítő! Exotikus!

Izgalmas!

A sárga lobogó

nagy kalandorfilm.

Főszereplők:

Olga Csehova és Hans Albers.

A legújabb magyar híradó!

Az 1938. év legnagyobb politikai eseménye a tiszántúli gazda nagygyűlés lesz

A nagyerdei Stadionban soha nem látott hatalmas tömeg fogja meghallgatni a miniszterelnök és a szónokok beszédeit

A június 26.-i tiszántúli gazda-nagygyűléssel kapcsolatosan kérdést intéztünk Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselőhöz, aki a Nemzeti Egység Pártja országos központja megbízásából a nagygyűlést szervezi, aki a következőket mondotta:

A Nemzeti Egység Pártja által június 26.-án Debrecenben rendezendő gazda-nagygyűlés az eddigi jelek szerint úgy jelentőségében, mint méreteiben túl nő a szokásos pártpolitikai gyűlések keretein. A nagygyűlésen elhangzó beszédek jelentősége és a gyűlésen résztvevő tömegek nagysága ugy tartalmilag, mint külsőségeiben

az idel év legkiemelkedőbb politikai eseménye lesz.

A gyűlést a Stadionban fogjuk megtartani és azon minden érdeklődőt szívesen látunk és várunk pártpolitikai hovatartozandóságra való tekintet nélkül.

A Nemzeti Egység Pártja mint kimondottan jobboldali párt programjának helyessége tudatában, valamint a program megvalósításán dolgozó kormányzat nyugodtan áll ki a magyar dolgozók tömege elé.

A nagygyűlésen Tasnádi Nagy András országos pártelnök fog elnökölni, aki elnöki megnyitójában a Nemzeti Egység Pártja célkitűzéseit és a szervezéssel kapcsolatos további kérdéseket fogja ismertetni. Utána Lázár Andor ny. miniszter Debrecen város képviselője üdvözlő majd a kormány megjelenő tagjait, valamint a gyűlésre érkező vidéki és debreceni szervezeteit.

— Az üdvözlő beszéd után vitéz Imrédy Béla miniszterelnök az időszaki kül- és belpolitikai kérdésekről fogja a nagygyűlés közönségét tájékoztatni. Miután

vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek ez lesz az első vidéki nagyszabású beszéde,

érthető érdeklődéssel várja ezt nem csak a Tiszántúl, hanem az egész ország közvéleménye. A miniszterelnök beszéde után Tiszántúl közgazdasági kívánságait én fogom tolmácsolni, amely kívánságokra Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter azonnal válaszolni fog.

A földművelésügyi miniszter a különleges tiszántúli agrár kérdéseken kívül különösen a termés-értékesítés igen időszaki kérdésével fog foglalkozni.

Az elhangzott beszédek után a tiszántúli törvényhatóságok pártszervezetei rövid üdvözlése következnek. A nagygyűlésünkön a kormányzat több tagja megjelenik és a Nemzeti Egység pártjának úgyszólván összes képviselői lekísérik a miniszterelnököt ez alkalommal Debrecenbe. A szervezés munkája már teljes mértékben megindult és az eddigi jelentések szerint mintegy

húszezer gazda fog ezen a nagygyűlésünkön megjelenni.

— Biztosra veszem, hogy Debrecen városának polgársága is nagy számmal fogja a nagygyűlésünkön elhangzó jelentőségű beszédeket meghallgatni. Hangsúlyozni kívánom, hogy bár a nagygyűlésünknek gazda jellege van, azonban általános vonatkozású politikai és kormányzati kérdések is tárgyalás alá kerülnek.

— A magam részéről különösen örülök annak, hogy a miniszterelnök kívánságának megfelelően, pártunk ezen hatalmas gazdanagygyű-

lését, amelyhez hasonló az országban eddig nem volt, Debrecenben rendezni meg.

— Debrecen polgárságának politikai józansága, megfontoltsága és

hazafias érzése méltó keretet adnak ezen nagyjelentőségű gazdasági társadalmi megmozdulásnak, amelyet érdeklődéssel vár az egész magyar közvélemény.

Pótválasztás lesz a felvidéki református püspöki méltóságra

Pozsony, június 10. A dunán inneni református egyházkerület püspöki méltósága Balogh Elemér püspök halála óta üresedésben van. A szavazásra jogosult gyülekezetek a napokban beküldték a szavazólapjaikat. Az egyházkerület szavazatszedő bizottsága tegnap ülést tartott s felbontotta a beérkezett szavazatokat. Megállapították, hogy Sörös Béla losonci lelkész, teológiai igaz-

gatóra 38, Czeglédi Pál ipolyszakálasi esperesre 27, Soós Károly bucsi esperes, püspökhelyettesre pedig 14 szavazatot esett. Minthogy

a kívánt abszolút többséget egyikük sem nyerte el

a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között június 30.-án pótválasztás lesz. A szavazati lapokat június 30.-án bontják fel.

A rádió mellett csendesen elhunyt Illés Antal ny. alezredes 80 éves korában

Pénteken délután Bethlen-utcai lakásán Illés Antal ny. alezredes a debreceni társadalom közismert és köztiszteltettségben álló tagja 80 éves korában csendesen elhunyt.

Illés Antal ny. alezredes 20 éven át nyugdíjban és azóta Debrecenben telepedett meg, ahol kedves és közvetlen egyéniségével, lebilincselő modorával csakhamar tiszteltetést és megbecsülést nyert ki magának. A város társadalmi életében is tevékeny részt vett, mindenkor különös megértéssel volt különösen a szociális vonatkozású megmozdulásokkal szemben és minden törekvésével igyekezett a maga agilis tehet-

ségével azokban részt venni. Később amikor előrehaladott kora megakadályozta a munkában, akkor is élénk érdeklődéssel kísérte a debreceni mozgalmakat és társadalmi törekvéseket.

Pénteken délután egyetlen szórakozását, — amit nagyon szeretett — a rádiót hallgatta, amikor csendesen elaludt és álmából nem ébredt fel többé. A kifáradt szervezete mondotta fel a szolgálatot.

Halálát családján kívül kiterjedt rokonság gyászolja az egész város osztatlan részvétele mellett. Temetése vasárnap délután lesz a központi ravatalozóból.

Még mindig eredménytelenül hajszolják a foktői tömeggyilkost

Allítólag Budapest felé vette útját Való István

Foktő, június 10. A foktői gyilkos üldözése még mindig folyik. Napról napra szűkül a kör a menekülő gyilkos körül, de valami kiszámíthatatlan szerencsével eddig még mindig sikerült valahogyan kibújnia a csendőrgyűrűből. Amikor a gemenci erdőben sikerült egérutat nyernie a Duna mentén Dunavecse felé vette menekülését-

nek az útját és onnan a fővárosba akar valószínűleg menekülni.

A dunaföldvári úton Paksnál egy fuvarost kényszerített arra, hogy felvegye a kocsiára és a dunaföldvári határig vigye. Kiírtással fenyegette meg a félelemtől reszkető fuvarost, családjával együtt, ha el meri árulni. Ez volt az utolsó pozitív nyom, de a szemtanúk egynehányá még

látta, amikor a Duna nádasába vette be magát a tömeggyilkos, valószínűleg azzal a szándékkal, hogy azon keresztül vergődve Dunavecse éri, ahol a nővére él. Jelenleg az a helyzet, hogy a nyomozók óráról órára pontosan tudják a menekülés útját és módjában van a csendőrségnek most már előre mozgósítani osztagait, hogy elvágják a tömeggyilkos kibujását a zárógyűrűből.

Foktőn nagy az izgalom még mindig a gyilkos visszatérése miatt. Az egész falu rettegésben él, mert félnek, hogy Való István felgyújtja a falut és bosszút áll azokon, akik ellene vallottak. Pénteken Foktőre érkezett vitéz Falta László a csendőrség felügyelője egy százados parancsotviszt kíséretében. Kimerítő jelentést tettek neki a nyomozás állásáról.

A budapesti rendőrség pénteken bekapcsolódott a foktői ötszörös gyilkos, Való István utáni nyomozásba. Míg a Duna környékén — csendőrök százai keresik a megszökött, elvetemült gyilkost, addig a budapesti rendőrségre ma délelőtt szenzációs bejelentés érkezett.

Egy kamaraderdei lakos jelentette a rendőrségnek, hogy a Kamaraderdőben egy szekérről leugrott egy férfi, akiben ő Való Istvánra ismert. A pestkörnyéki csendőrök is jelentette a rendőrségnek, hogy Való Pest felé vette útját és valószínűleg a Kamaraderdőbe menekült. A csendőrök információja az is, hogy egy parasztagzával egészen a Kamaraderdőig vitette magát és ott leugorva a szekérről, elmenekült.

Rövid idő alatt még több bejelentés is érkezett a rendőrségre. Egy nakszi gazda telefonált, hogy ott látta Való Istvánt, majd egy teljesen hihetetlen jelentés futott be a rendőrségre: az Andrassy-úton láttak egy Való István személyleírásának megfelelő csendőrkarabélyos férfit.

A budapesti detektívtestület főnöke Laky Lajos főkapitánynyhelyettes az érdekes bejelentésekről jelentést tett Illássy Sándor főkapitánynak, akinek utasítására, a rendőrlétszámát mozgósították és délután 3 órakor rendőröket küldtek ki a Kamaraderdőbe.

Tíz riadóautón több mint kétszáz rendőr érkezett három óra után a budaörsi repülőtérről, itt leszálltak az autókra és hatalmas láncot alkotva körülfogták az óriási kiterjedésű Kamaraderdőt. Ugyanakkor a csendőrséget is felkérték, hogy adjon embereket a rendőrlánc kiegészítésére.

Molnár rendőrfelügyelő vezetésével a 120-as őrszoború indult a rendőr és csendőrgyűrű. A rendőröket karabélyokkal szerelték fel, hogy akár élve, vagy halva kézrekerítsék a foktői ötszörös gyilkost.

Ha a mostani razzia nem vezet eredményre, éjjel újabb razziaikat tart a rendőrség a budai hegyekben, a Kamaraderdőben és az Epereserdőben is. Ehhez a razziahoz is kérték a csendőrség segítségét.

TÖMEGSZERENCSETLENSÉG EGY VASUTI SOROMPÓNÁL

Prága, június 10. Pozsonyi jelentés szerint Nyitra és Tapolcsány között az országúton egy sorompónélküli vasúti átjárónál súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt. — Radosa István tapolcsányi községi bíró szekérével, amelyen 9 utas ült éppen akkor hajtott keresztül az átjárón, amikor a tapolcsányi vonat közlekedett. A dozdony derékban kapta el a szekeret. Radocsa István akinek a vonat fejét, mindkét kezét és mindkét lábát leszelte, továbbá egy 16 éves fiú és egy 12 éves lány meghalt. 5 gyermek súlyos sérülést szenvedett. A nagytapolcsányi kórházba vitték őket.

HUNGÁRIA filmszínház

MA MÁSODSZOR a

Szerenád

(MÁSODIK ASSZONY)

WILLY FORST remekműve és
A férfi mind örült

MAGYAR VIGJÁTEK.

Előadások: 5.30 órától folytatólag

AZ APOLLÓBAN

MA IS: 2 stájer

1. Az utolsó kaland

bűnügyi film és

2. ÉGITITÁNOK

WALLACE BEERY és CLARK GABLE gyönyörű filmje.

Előadások fél 5 órától folytatólag

Guido Colonna herceg feleségül vesz egy elárúsítóleányt

New-York, június 10. Romantikus házasság készül Amerikában. Guido Colonna herceg, a legrégibb és legelőkelőbb olasz arisztokrata családok egyikének leszármazottja, torontói olasz alkonzul, feleségül vesz egy orosz emigráns leányt, aki egy newyorki illatszertárban kiszolgálókisasszony. Igaz, hogy Tatjana Conus szintén előkelő családból származik, anyja hercegnő volt; de az emigrációban a család teljesen elszegényedett s így lett Tatjanából elárúsítóleány.

Az olasz herceg az illatszertárban ismerkedett meg a magas, széke leánnyal. Az esküvőt eredetileg május 15-re tűzték ki, de el kellett halasztani, mert Guido Colonna először nem kapta meg a házassági engedélyt. Viktor Emánuel császár és király miután az ügyet eléje terjesztették, beleegyezett és kábelben tudatta elhatározását. Így most már nincs akadály a esküvőnek.

A GAZDÁK ORSZÁGOS LOVAS-EGYESÜLETÉNEK ELNÖKE SUHAY IMRE

Budapest, június 10. A magyar gazdák országos lovasegyletének közgyűlésén töltötték be nagybányai vitéz Horthy István örökét. — Egyhangúlag nemes Suhay Imre ny. altábornagyot választották országos elnökké.

KÉNYSZERLESZÁLLÁST VÉGZETT EGY SPORT-REPÜLŐGÉP

Budapestről jelentik: Június 10-én délelőtt egy sportrepülőgép a székesfehérvári repülőtér közelében kényszerleszállást hajtott végre. A gép vezetője Gecső János súlyosan megsérült. A m. kir. Légügyi hivatal a baleset okának kiderítése céljából a vizsgálatot folyamatba tette.

NAGY RÉSZVÉTT MELLETT TEMETTÉK EL A MEGGYILKOL SZEGEDI ORVOSNŐT

Szeged, június 10. Péntek délután temették el több ezer főnyi gyászoló közönség jelenlétében a szegedi felsővárosi temetőben Ince Klára dr. orvosnőt, aki gyilkos merénylet folytán hivatása áldozata lett. A temetésen megjelent Geley József dr. rektor, Ruzsnyák István dr. orvoskari dékán, továbbá több egyetemi tanár és a város társadalmi életének sok kiválósága.

A DEAC JÁTEKOSAI VEZETNEK A TENISZVERSENY ELSŐ NAPJÁN

A Tiszántúli Teniszkerület bajnoki teniszversenye pénteken megkezdődött. — Szépszámú közönség nézte végig már az első nap versenyeit. A vidékiek csak ma szombaton reggel kezdenek játszani.

Az első nap eredményei: Leitner DVSC nyer Szász DTE ellen 6:1, 6:0, Demény DEAC Hegedűs DTE ellen 7:5, 6:0, dr. Farkas DEAC Radó György DEAC ellen 6:0, 6:1, dr. Domokos DEAC dr. Görgey DEAC ellen 6:3, 6:1, Patáky Károly DEAC dr. Szabó Péter Debr. Pótlás SE ellen 6:0, 6:1 arányban.

A női egyesben Darkó Irén DEAC Szekenderovich Hanna DEAC ellen 6:4, 6:2, Papp Jutka DEAC Nagy Babcy DEAC ellen 6:3, 6:2 arányban.

Már az első nap szép játszmákat láthatott a közönség, ma szombaton már az összes benevezett játékosok starthoz állanak. A kerület minden számottevő játékosja indul.

A verseny a DEAC-pályákon van, ma játék reggel 9 órától és délután 3 órától.

A MANSz kiírta ezidei tanulmányi pályázatát

Az elszakított területi magyarság kulturális és társadalmi helyzetének megismertetését mozdítja elő a pályázat

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, mint minden esztendőben, az idén is nagyszabású pályadíjakat tűz ki egyetemi hallgatók részére azzal a céllal, hogy az ország határain kívül élő magyarság helyzetét és problémáit, továbbá a szomszédos államoknak Magyarországgal való kapcsolatait tanulmányozzák és ezekről dolgozatot készítsenek. A MANSz. központja a múlt napokban tette közzé a pályázati hírdetményt. Eszerint az idén hét pályázatot jutalmaznak háromszáz illetve kétszáz pengős pénzzuttalommal, e mellett azonban az értékeiből munkák külön is jutalomban részesülnek.

A pályázaton részt vehetnek a magyarországi egyetemekre beiratkozott, vagy már végzett hallgatók kivétel nélkül. A pályázat határideje 1938 november 20. Eddig az időpontig be kell küldeni a MANSz. központi irodájába, Budapest VII. Rózsá-utca 23. szám alá a jellegével ellátott pályamunkákat. Részletes felvilágosítást a MANSz. helyi központja is készséggel ad. A pályázati feltételek egyébként a következők:

A romániai magyar kisebbség és Románia ismertetésére vonatkozó tételek:

I. Kulturális tételek: 1. Magyar ifjúsági mozgalmak Erdélyben. 2. Az erdélyi reformátusság helyzete.

II. Jogpolitikai tételek: 1. Kisebbségek részvétele az erdélyi (romániai) közigazgatásban. 2. A román alkotmány alakulása tekintettel a kisebbségekre.

A csehszlovákiai magyar kisebbség és Csehszlovákia ismertetésére vonatkozó tételek:

I. Kulturális tételek: 1. Magyar ifjúsági mozgalmak a felvidéken. 2. A hungarizmus gondolata a felvidéken.

II. Jogpolitikai tételek: 1. A csehszlovákiai nemzeti kisebbségek autonómista célkitűzései. 2. Csehszlovákia nemzetiségi jog, összehasonlítva a háború előtti magyarországi és ausztriai nemzetiségi joggal.

A jugoszláviai magyar kisebbség és Jugoszlávia ismertetésére vonatkozó tételek:

I. Kulturális tételek: 1. A magyar ifjúság helyzete Jugoszláviában. 2. A magyar egyesületi élet Jugoszláviában.

II. Jogpolitikai tételek: 1. A jugoszláv agrárreform és annak hatása a magyar kisebbség birtokállományára. 2. A két jugoszláv alkotmány, egybevéve a kisebbségi szerződésekre.

Közgazdasági tételek: 1. Gazdasági kapcsolatok az utódállamokkal. 2. Volt magyar vállalatok sorsa az utódállamokban. 3. Utódállamok szövetkezeti politikája. 4. A magyar parasztság helyzete Erdélyben. 5. A magyar faszükséglet és az utódállamok. 6. Az ipari szociálpolitika fejlődése Romániában, 1920 óta.

Műszaki tétel: Technikai oktatás az utódállamokban, összehasonlítva a magyarországi technikai oktatással.

Autósok és motorkerékpárosok!

Kartelen kívüli motorkerékpárosok! 45 fillér literje

a Széchenyi-utca 3. sz. alatti töltőállomáson.

Szövés-fonás Nyiradonyban

Irta: Dr. Balogh István muzeumi gyakornok

Szaktudósaink, műgyűjtőink és a népművészet iránt érdeklődő nagyközönség körében egyre általánosabbá kezd lenni az a panasz, hogy haldoklik a magyar népművészet. A haldoklás jelét látják abban, hogy a muzeumainkban kiállított, gyakran klasszikus szépségűvé lett harmónikus színekben pompázó mintás szőtteket, díszes fafaragásokat ma már nem lehet olyan könnyen találni, mint régen. A panasz jogosult, hiszen a gyár- és ipar terfoglalása miatt, a szükségleti cikkek olcsóbb, bár silányabb anyagával már nem tud versenyre kelni a hosszabb, pepecselést, kitartó türelmet igénylő, művészeti értékű tárgyak készítése. A kor mindent elszűrítő hatása már a háború előtt elért a legelégőtt falfalunkba is, a divat kiűzte a parasztságunk köréből a saját maga által teremtett művészies kézimunkát. A házi szőttek, a cserepek, a faragások divatjukat multák, a készítőik sokszor csak azért is szabadulni igyekeztek tőlük, mert más lett a módi, az olcsóbb a városi, a gyári portéka. Azok a muzeumaink, amelyek ezidőben költséget és fáradságot nem sajnálva összegyűjtötték a pusztuló világ emlékeit, ma már megbecsülhetetlen anyag birtokában vannak. A mai feldolgozások ezt az anyagot ismertetik, ez ment át a közönségre és most ugyanezt keresi az érdeklődés. Természetesen nem találja, mert hiszen a muzeumokba csak a kiválasztott szép darabok kerültek, amelyeket az Istenáldotta tehetségű paraszt művész, hasonlóan az iskolákon nevelődött művész társához nem sokszor teremtett. Akkor, mikor még ezt gyűjtötték, könnyebben lehetett az ilyen hamar pusztuló szép dolgokat megmenteni. Tehát ami népművészeti alkotás a muzeumainkban van, az éppen nem tömeg munka, hanem a teremtő népi művészetnek igen ritka megnyilatkozásai. Mivel pedig a felbredt gyűjtőszervevény ilyeneket vagy még szebbeket szeretne kapni és nem nagyon talál, hamar kész az ítélet, hogy meghalt a népművészet és nem is fog feltámadni többé.

Pedig ez az ítélet, mint annyi közkeletűvé lett igazság, csak felében-harmadában ha igaz. Való az, hogy az a népművészet, amely a háború előtt virágzott, meghalt. A parasztságunk élete, mint minden társadalmi rétegé a világháború és az azóta következett válságok miatt állandó formálódáson megy keresztül. Új eszméket, új ismereteket, új benyomásokat gyűjt a parasztság, vele együtt alakul a sajátos művészeti szemlélete, annak a megnyilvánulási formája, ma még egyelőre ismeretlen irányba. De hogy meg nem hal, sőt hogy nagyon sok helyen ma is elevenen él, arra többfelől van bizonyíték.

Erre nagyon jó példa éppen a Nyírség, az itteni falvakban a szövés-fonás és az ezzel kapcsolatos népművészet ujabban való feléledése. A déli Nyírség egyik legna-

gyobb falva, Nyiradony Debrecen-től 32 km. távolságra esik keletre. Lakosságát a XVIII. század közepén telepítették ide a Károlyi grófok az Északnyugati felvidékről. Az első telepesek r. kath. vallású tótok voltak, akikhez a század végén még oláh eredetű telepesek jöttek. A falu ma is két részből áll, egyik fele a másikat kölcsönösen tótnak és oláhnak nevezi. Az oláh eredetűek nagyobb részben görög katolikusok, az öregek még tudnak oláhlul. A fiatalok már nem nagyon.

E vegyes lakosságú faluban a háború előtt lassan kezdett megszűnni a szövés-fonás. Csak néhány konzervatív öreg tartott ki. A szövészeket eladták, vagy elpusztultak a hosszas állásban. Pedig nagyon szép házi szőtteket készítettek itt az idősebb asszonyok egymás után szedik elő a szebbnél-szebb abroszokat, kendőket, terítőket a ládából. Babás kendők, csengővirágos, tulipános, lapta-roszás, orgona leveles, gyertyatartós, virágtartós, aprócsillagos, lepkes, virágosokros, akácleveles, rózsás, székfűs, lóhereleveles abroszok, komakendők, kenyérruhák kerültek elő a ládafiából. Mindenkét hozományba vitték a vőlegényes házhoz.

E szép kendők, terítők, abroszok, némely részükben több mint negyven évesek. A háború előtt közvetlenül, és még utána is néhány évig nem nagyon szőttek-fonáltak még itt sem. Csak most kezd dolgozni néhány újabb szövészek, bár mindenütt fonnak a faluban, szőni már csak öregek és néhány fiatal lány tud. Ahol aztán van, ott télen át mindig, nyáron akkor, ha nincs dolog, állandóan csattog a vetélő. Új vásznakat szőnek, új mintákkal. Mig az öreg asszonyok szivesebben dolgoznak a régi minták után, a fiatalok a maguk ízlése szerint szövik a vásznakba az új virágokat, új színeket.

A szövés-fonás fellendítésére különben éppen Adonyban Török Ernő kerületi háziipari felügyelő által indított szövő tanfolyam is nagyon sokat tesz. Egy tanítóképzőt végzett állástalan tanítónő Veress Irén vezeti a tanfolyamot, amely példát mutató lehet az ilyenféle tanfolyamok megrendezésénél. Veress Irén Zsurkon szövőtanfolyamot végzett, aztán a múlt év novemberében megbízta a háziipari felügyelőség ennek a tanfolyamnak a vezetésével. Nagy sikerrel indult és még szebben dolgozik a tanfolyam, állandóan 14—16 lány sző a Kulturházban felállított szövészekeken. Az iparügyi minisztérium két szövészeket, csévélt, vetőkarót gombolyítót, kedvezményesen áron s ingyen pamutot bocsátott a rendelkezésükre. De a tanfolyam igazi célját a háziipari felügyelő megértése folytán azzal éri el, hogy a falusi lányokat hagyja a saját maguk által vitt anyagból saját maguk által tervezett minták után szőni. Tehát nem erőszakolja az idegen, máshonnan való mintákat, a résztvevőket irányítja, de egyébként ezek önállóan dolgoznak. Hogy ennek éppen az itteni meglepő szépen kifejlődött művészi minták, ez előző nemzedék munkája után milyen jelentősége van a jövő népművészetre nézve, nem kell külön hangsúlyozni. De szociális jelentőségét sem kell lebecsülni az ilyen megértő támogatásnak. Itt a nagybirtok gyűrűjében szorongó szegény parasztságnak, ha közvetlenül kenyeret nem is ad egy-egy ilyen tanfolyam, de irányítást ad arra nézve, hogy mimódon hasznosíthatják szabad idejüket és valamivel többet szerezhesenek szegény homok földjük által adott mindennapi száraz kenyérhez. A jövő népművészet számára is ad ösztönzést, bár ez ma még alakulóban van. De a múlté lett régi, ma már klasszikus népművészet is hosszas küzdelem után született meg.

Gönczi Bélát és Hegyaljai Kiss Gézát behívja próbaszolgálatra a debreceni református presbitérium

Az Árpád-téri lelkipásztor választás előtt meg akarja hallgatni a két vidéki lelkipásztort — Biky Gábor és Peleskey Sándor meghallgatásától eltekint, mert azok Debrecenben közismertek

Pénteken délután tartotta meg az egyház tanácstermében Uray Sándor egyházkerületi főjegyző és Balogh Béla elnöke mellett ülését a presbitérium, amelyen foglalkozott az esperesi megkereséssel, amely azt a kérdést intézte a presbitériumhoz, hogy az egyházkerületi jelölőbizottság megfellebbezhetően jelölése alapján kíván-e valakit a jelöltek közül meghallgatni.

Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, lelkipásztor bibliavásárlása és imája után előterjesztették a presbitérium előkészítő-bizottságának javaslatát, amely szerint oly döntést javasolt, hogy a presbitérium ne hallgassa meg egyikét sem a jelölteknek.

Vásáry István presbiter nem tartotta helyesnek a javaslatot és oly értelmű indítványt tett, amely szerint a presbitérium hallgassa meg a két első jelöltet, Gönczi Bélát és Hegyaljai Kiss Gézát, akiknek lelkipásztori működése nem ismert a debreceniek előtt. A másik két jelölt Biky Gábor és Peleskey Sándor próbaszolgálatától eltekint, mert azok működése közismert. Ezután általában gyakorolt kritikát az Árpád-téri lelkészválasztással kapcsolatban, mire Uray Sándor figyelmeztette, hogy maradjon a tárgynál.

Vásáry István: A kérdést szoros kapcsolatnak tartja a tárggyal.

Uray Sándor: Ismételtlen figyelmeztetem a presbiter testvéreimet, hogy csak a tárgyra vonatkozó indokait adja elő.

Vásáry István tudomásul vette a figyelmeztetést és csak annyit jegyzett meg, hogy ne korlátozzák a presbitérium választási jogát.

Soós Béla lelkipásztor szólalt fel ezután és hangsúlyozta, hogy a próbaszolgálat nem reális alapja a választásnak. Egyszeri hatás nem le-

het alapja a döntésnek. Egyszeri választás erős befolyást gyakorolhat, amely azonban nem jelenti azt, hogy helyes az állásfoglalás.

Görgey Márton csatlakozott Vásáry István indítványához, majd Vásáry József szólalt fel a próbaszolgálat mellett foglalt állást. Balogh Gyula kormányfőtanácsos mind a négy jelölt meghallgatását indítványozta az egyenlő elbánás elve alapján. Erdélyi Ferenc csatlakozott Balogh Gyula indítványához.

Uray Sándor elnök zárta le a vitát és kijelentette, hogy a négy jelölt meghallgatásának akadályai vannak a törvényben, amennyiben az csak 2-3 jelölt meghallgatását teszi lehetővé. A maga részéről azt indítványozza, hogy hallgassák meg a lelkipásztori működésükben ismeretlen két első jelöltet, Gönczi Bélát és Hegyaljai Kiss Gézát. A presbitérium ily értelemben döntött és egyhangúlag elhatározta, hogy az esperesnek adandó választásában Gönczi Béla és Hegyaljai Kiss Géza meghívását kéri próbaszolgálatra.

A döntés után Harsányi Gusztáv presbiter szólalt fel és a következő indítványt tette:

Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóknak, a Kollégium nagynevű növendékének közelgő születés napja alkalmával a presbitérium intézzen üdvözlő táviratot a Kormányzóhoz, amelyben Isten áldását kívánja mély hódolattal Magyarország Kormányzójának életére és munkásságára.

A presbitérium állva hallgatta végig az indítványt és lelkes egyhangúsággal megbízta az elnökséget az üdvözlés elküldésével.

Uray Sándor elnöklő lelkipásztor imájával ért véget a presbitérium gyűlése.

Barangolások Sziciliában

Rövid krónikásának Szicília történetéről és művészetéről

— Első közlemény. —

Az utas, aki tisztán a turisztika örömeit keresi és nem merül bele Szicília politikai multjába, nem látja csak a felületet, bár ezek is örök rezonanciával érintik a lelkét: a nap, az ég, a tenger és tűzhányó. Mégis jó tudni, hogy a boldogság és béke ezen szigete micsoda megrázkódtatáson ment keresztül föld felett és föld alatt. A háromszög alakú sziget igen gyakran volt a hatalmi vágy, az emberi kapzsiság és a politikai szenvedélyek háromszöge.

Nemcsak az Etna tartományokra kinyúló, óriási kúpja alatt rotyog történelmetlőtli idők óta a láva külön izzó világa, de mintha onnan állóvellt volna a lakói lelkébe is. Valóban, napirenden voltak itt a felkelések, a bennszülött lakosság önvédelmi harca. De mi hát a bennszülött lakosság magva? Epp ez a legnehezebb kérdés. Óslakói a siculok voltak (érdekes véletlen, hogy a székelyek olasz nevével egyezik!) ez a libiai eredetű néptörzs. Szicília politikai történetének villámfelvételei ezek. VIII.—VII. sz. Krisztus sz. e. a görögök feltűnése, majd Siracusa és Athén, később Siracusa és Carthago vetekedése. Mihamar Róma tette rá kezét (241.) Első római tartomány, Róma gabonásúré.

De már jönnek feltartóztatlan sorban a barbárok, mind a sziget boldogtalan szépsége vonzza: Genseric vandáljai, a keleti gótok, míg Belisár meg nem menti Bizánc számára. A IX. sz.-ban az arabok veszik át az uralmat. Amde a görög-latin szellem lángját nem tudta kioltani a félhold haljós fénye. A XI. sz.-ban a normanok szabadítják fel a szigetet a szaracénok alól. A sváb-származású II. Frigyes császársága alatt Palermo a művészet, a tudomány és irodalom virágzó központja lett, a dantei dolce stil nuovo első tűzhelye. A XIII. sz. közepén a franciák garázdálkodtak ezen az áldott földön. A vespro siciliano (1282) Palermóban jogos olasz boszú volt. Az aragoniaiak és a castiglioneiek uralma, az alkirályok, a Savoyai család és a spanyol dinasztia hatalmi versengése tölti ki a következő századokat.

Miközben az Etna legvéresebb kiftöréseit rendezte, Szicília sokatszenvedett lakossága is megvívta szabadságharcát a Bourbon zsarnokokkal. Garibaldi legendás ezrede, köztük a mi Tükörink elfoglalta és az Etna kiftöréseitől, valamint a pártbaroktól felszaggatott föld fölött,

KENJE FEL UJTÁVAL VÉkonyan
A **Hexolite-Rapid** ARCÁPOLÓ
GYORSBOROTVAKRÉMETÉS MINDEN TOVÁBBI VÁRAKOZÁS NÉLKÜL BOROTVÁLKOZHAT, MERT a **Hexolite-Rapid** oldat víz, szappan és ecet nélkül a nek alatt tökéletesen tud be-tatvátkorni.

ŐN IS MEG-LEZ-LEPVE
A **Hexolite-Rapid** CSODÁS HATÁSÁT, MERT A **Hexolite-Rapid** NEM CSAK EGY TÖKÉLETES GYORSBOROTVAKRÉM, HANEM EGY ELISMERT ARCÁPOLÓ IS. **állandó használatnál az arcból borsnyósáma sima lesz, nem pattan fel, nem ég az arca öté.**

PRÓBADOBOZ 24 FILLÉR, ÉS EZT IS VISSZATÉRTEN AZUTÁN EREDETI DOBOZ VAGY TUBUS VÁSÁRLÁSÁNÁL
Kapható minden szakszertárral és a készítő: **D. Holczet vegyész illatszertárában TERÉZ-KRT. 8.**

kitűzte az olasz nemzeti színek megfellebbezhetően triko-örját.

A SZICILIAI MŰVESZET IRÁNYVONALAI

Ha a történelem gyors filmhirdőjének képsorozatában látjuk Sziciliát, jobban megértjük művészetének a legkülönbözőbb faji elemekből táplálkozó különarcúságát, emlékműveinek gyakran kevert jellegét, a művelődések és stílek, világnézetek és faji különlegességeknek ezt a megkapó rétegződését. Az óssicul mag fölött tiszta hellén formakultusz épült (gondoljunk a minden valamicsodás iteni városban található görög színházakra!) Fél-évezreden át Nagy Görögország nyomta rá Szicília szobrászatára, építészetére a maga klasszikus bélyegét. Templomai szerkezeti szellemén a nagy-dór építő művészet mintái ütözkönek ki, nemkülönben oltárain, erődítményein, plasztikájában, ellenben kerámiajában, vert pénzéinek művészi kiképzésében a siculok is önálló értékeket alkottak. A rómaiak is építettek szép színházakat. Érdekes jelenség, hogy a szicíliai kereszténység katakombaművésze a római öskeresztény művészet egytestvére.

Bizánc Kelet illatát vitte a sziget templom- és mozaikművészetének világába, de a 878-ban betörő arabok, majd a földrengések csaknem minden emléket elpusztítottak. Az arabok is elhozták Sziciliába arabeszkjeik, sokszínű márványmetszeteik, sajátos alakú kupoláik, mecset és minarettornyok, gyönyörű fametszeteik, zománcozott majolikájuk, cseppkő-motívumok ezeregyéji világát, de sajnos csak a következő, a norman-kor művészi motívumaival összeshöve, szűrődve, nem az eredeti alakban maradt ránk egyes töredékei. A norman-korban a bizanci, arab és latin művészeti áramlatok békésen folydogáltak egymás mellett vagy csodás harmóniában olvadtak össze a normanok válogató stílusának elemeivel. A legkülönbözőbb faji és művészi elemek ezen békés együttműködésének köszönhetjük a palermói udvari kápolnát (Cappella Palatina) — erről majd másutt bővebben. A világhírű monreali bazilika alaprajzán már megérzik a bizanci formáktól való szabadulási igyekezet és az önálló-

sulási vágy. A sváb dinasztia uralma az első időszakban csupán gyász és pusztulást vitt a szigetországba, számtalan remekmű vándorolt ki ekkor Bécsbe. Pusztán a felvilágosult és latinvérű II. Frigyes uralma volt áldásos hatással a művészet fejlődésére, az arab-norman virágzás kizengéseként. Az Aragonok alatt katalán művészi formák szivárognak be az erődítmény és műépítés virágzik fel. A Quattrocento a szicíliai festészet és szobrászat valódi fellendülését jelentette. A vallásos és világi építészetet a spanyol barokk határozta meg egész a 18. sz.ig a maga túltengő szeszélyeivel.

Az ellenreformáció áramlata teleszórta a szigetet templomokkal, kolostorokkal, ezek közül nemegy valódi spanyol fényűzéssel készült. Két legnagyobb, eredeti festőgénusza: Antonello da Messina (1430—1479) a maga klasszikus metszeti alakjaival és Pietro Novelli a monreali székesegyház halhatatlan freskózoja, a formák csodálatos életzerűségével. Mindkettő műveiben az egyéni vereten túl a szicíliai jelleg is érvényesül. Szicília ajándékozta meg a világot egyik legragyogóbb zenei talentumával: Vincenzo Bellinivel.

A sziget művészete a jelzett idegen hatások alatt, de az olasz kontinens állandó ihletőszöngzése mellett is új utakat tört a művészi ábrázolás történetében és mint politikai és földtani sorsa viszontagságaiban, úgy a művészet terén is külön hangértéket képvisel az olasz tartományok, nyelvjárások, vidéki jellegzetességek nagy együttesében. Szicília. Ternay Kálmán.

A HÓSI HALOTT BANYÁSZOK EMLÉKMŰENEK LELEPLEZÉSE

A pécskőrnéki hósi halott bányászok emlékművét tegnap leplezték le Mecsekszabolcs főterén, fényes ünnepség keretében. Az ünnepségen vitéz Petneházy Antal is megjelent. Virágh Ferenc megyéspüspök tábori szentmisét pontifikált. Brandl Ferenc ünnepi beszédet mondott, Szabolcs Rezső főtanácsos beszéde után pedig Aknay Ferenc vajújár fogadalmat tett a kötelelgesítésre. A kormány nevében Petneházy államtitkár beszélt.

Felhívás a Turul Szövetség tagjaihoz

Szövetségünk Utazási Osztálya közli a bajtársakkal, hogy a Magyar-Lengyel Praktikus Csereakció Bizottság döntése alapján az alábbi feltételek mellett vehetnek részt bajtársak.

Praktikusaké időtartama: két hónap (1938 júl. 1—aug. 31.) A gyakorlatok lakást, ellátást (esetleg zsebpénzt is, vagy ennek megfelelő készpénzfizetést, kb. 150—200 pengőt) kapnak.

1. A Csereakcióban egészséges főiskolás, illetőleg egyetemi hallgató vehet részt (mértányos esetben nemrég végzetek vagy be nem iratkozott, de legalább négy szemesztert hallgatott bajtársak.)

2. Szükséges német, francia vagy valamilyen szláv nyelv tudása.

3. Jelentkezők lehetőleg a felsőbb évfolyamok hallgatói legyenek és némi hazai gyakorlattal bírjanak.

4. Részvevőket a következő költségek terheli: részvételi díj 55 P utazási és vízumköltséggel együtt, kötelező zsebpénz 30 pengő, letéti díj 5 P.

A beérkezett kérvények feletti döntés után a bizottság ellenőrizni fogja, hogy az akción résztvevők megfelelnek-e a fenti feltételeknek. A résztvevők kötelesek hazacérkezésük után tapasztalataikról jelentésben beszámolni. A jelentés be- küldése után a letétként visszatartott 5 pengőt a bizottság visszafizeti. A jelentkezés az akcióra való „Jelentkezési íven” történik, melyet kitöltve egy darab fényképpel kell beküldeni. Jelentkezési ív igényelhető az egyesületi vezetés, illetve törzsfőnök útján a Szövetség Utazási Osztályánál (Budapest, VIII. Múzeumkörút 6—8.)

Jelentkezési határidő 1938 június 9. délután 12 óra.

Az eredményről a bizottság a résztvevőket június 13-án értesíti. Akik a döntés folytán az akcióban résztvesznek, június hó 15-én kötelesek a megküldendő csekkapon a részvételi díjból 10 pengőt befizetni, fennmaradó összeg június 20-ig fizetendő be. Utóvértől mindenki maga gondoskodik. Jelentkezési ív igénylése az egyesületek, illetőleg kerületek véleményezésével ellátott szolgálati jegyben történik.

Egy újfelhévtői fuvaros súlyos szerencsétlensége az Apaffy-utcában

A múlt nap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt az Apaffy-utcában. Zaturetzky Sándor huszonhét éves fuvaros bűhümenes hordókkal megrakott szekérral jött Debrecenbe. Maga a hordók tetején ült. Amint a szekér bekanyarodott az Apaffy-utcába, a lovak valamitől megriadtak és hirtelen megrántották a szekeret. Zaturetzky lezuhant a magasra megrakott szekérről és a kerekek alá esett, amelyek keresztül mentek a testén. A fiatal napszámos nyomban elvesztette az eszméletét és hatalmas vértócsában feküdt az úttesten.

Ertesítették a mentőket, akik kiszállították a helyszínre és az eszméletlen fuvarost beszállították a sebészeti klinikára, ahol a leg gondosabb ápolás alá vették. Az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy Zaturetzky Sándor vállcsont és koponya alapi törést szenvedett s rendkívül nagyfokú vérvesztése is volt. Értesülésünk szerint a szerencsétlenül járt férfi még az esti órákban sem nyerte vissza eszméletét s kevés remény van arra, hogy egyáltalában sikerül megmenteni az életnek.

Minden utazási ügyben

forduljon bizalommal vitéz Fehér Menetjegy és Utazási Iroda. — DEBRECZENI UJSÁG—HAJDÚFÖLD UTAZÁSI OSZTÁLYÁHOZ.

Imrédy Béla miniszterelnök, Rátz Jenő honvédelmi és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter vesz részt a frontharcosok vasárnapi országos értekezletén

Országszerte nagy érdeklődés előzi meg a Frontharcos Szövetség vasárnap tartandó vezetőségi értekezletét, amely ünnepélyes külsőségek között a Tiszti Kaszinó dísztermében fog lezajlani.

A frontharcosoknak ezen nagyszabású s egész országra kiható vezetőségi kongresszusán megjelenik vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, valamint Rátz Jenő honvédelmi és

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, akiket az Eskü-téren a Duna-utcában és a Tiszti Kaszinó épülete előtt felállított frontharcos díszalakulatok élén gróf Takách Tolvay József országos elnök, Bobory György országos társelnök, Kertész Elemér, vitéz dr. Tóth András, dr. Kenessey Gyula, vitéz Galánthay Glock Tivadár és Patacsi Dénes országos alelnökök fogadják.

A miniszterelnök és a miniszterek az alakulatok parancsnokának jelentése után lelépik a frontharcosok arcvonalát, amelynek megtörténte után veszi kezdetét az országos vezetőségi értekezlet.

Értekezletének programja, melyet hangszórók közvetítenek az épület előtt elhelyezkedett frontharcos alakulatok részére, a következő:

1. Zászlófelvonás. 2. Magyar Hírszék. 3. Megemlékezés az elcseszett bajtársokról, melyet vitéz Mándoky Sándor, a frontharcosok táborigazgatója mond. 4. gróf Takách Tolvay József elnöki megnyitója, melynek keretében vászonra vetítik a „Frontharcosok” című filmet, amely tömör rövidséggel ismerteti a frontharcosok múltját és a Szövetség szervezeti fejlődését. 5. vitéz Imrédy Béla miniszterelnök beszédet mond, amelyben a Szövetség vezetősége által már előre írásban átnyújtott frontharcos kérdéseken kívül, általános nemzeti problémákkal is foglalkozik. 6. Orly György e. e. százados a vidéki alakulatok nevében szól a vezetőségi értekezlethez. 7. Elnöki záróbeszédet mond gróf Takách Tolvay József országos elnök.

A Szövetség elnöksége a vezetőségi értekezletre meghívta a felsőház, a képviselőház és a fővárosi törvényhatóságának frontharcos szövetségi tagjait, valamint az illetékes szakminisztériumok frontharcos ügyekkel foglalkozó főtisztviselőit.

A Tiszti Kaszinó-i értekezlet után a frontharcos vezetők a Pannóniaszállóban bajtársi közhelyre gyűlnek össze, amelyben a kormányt vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter képviseli.

MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

Tekintse meg új felszerelt raktáraimat vételkényszer nélkül.

BUDAPESTI BUTORCSARNOK
Hunyadi-utca 2.

Royal-épület. Telefon: 12-35.

LÁNY ÁLL A MAGASBAN

REGÉNY
HEGYALJAI KISS GÉZA

(39)

A nőknek tetszett a terv. Bükkné szólalt meg:

— Én volnék bátor terminust ajánlani az esküvőre is. Lia karácsonyra született, őt a Jézuska hozta. Tartásátok az esküvőtököt is karácsony ünnepén. Azt hiszem, addigra elkészültünk mindennel, amit a fiataloknak szántunk.

— Ez azért is jó, mert január 1-től lakás is több szabadul fel — hólított Olivér.

Miklós megadta magát:

— Én ugyan ötévi feszült várakozás után közelebbinek képzeltem a páros élet küszöbét. De a terminus oly hangulatos, a karácsonyi csillag fénye előre is derűt hint a szívemre, hogy nem mondok ellene a közakaratra. És maga Lia? És te Liácskám?

Lia mesolygott és Miklósnak az is felelt volt. Boldog és boldogító belecgyezés.

Mátraszék Miklós tanár úr jelentkezett a gimnáziumi főigazgatónál. Jól ismerte a szikár, magas, szőke urat hírből. Személyesen is újabban, mert már előbb tette tisztelét önméltóságánál. Ipoly Károly volt a hivatalfőnöke a tüzes, hazafias lendületű költő, minden nagyobb irodalmi társulat tagja, kitűnő kötetek szerzője.

Ipoly főigazgató szívesen fogadta!

— Szervusz, Isten hozott! Végtelenül örvendek, hogy ilyen jó hírű és kemény aka-

ratú magyar fiú kerül hozzánk a gárdámat erősíteni.

Hosszasan lebeszélgettek és Miklós jó benyomásokkal, kedvező megállapodásokkal tért vissza onnan is. Miklós már a tanári székfoglalójához is talált friss és vonzó témát: Ipoly Károly és az új hazafias líra.

Este Muzsalyiáknál gyűlt össze megint a rokonok köre.

Másnap Miklós édes reménységektől nehézzel tért haza Ószőlőse.

Szívében arany színekben tündöklött a Lia képe.

— Az egyetemi templom tornyában déli 12-öt kondított az óra.

Szeptember végének minden aranya ott olvadozott az egyetem dísztermének barokk pompájú falain.

A terem zsúfolva érdeklődőkkel s az avatandók hozzátartozóival.

A balközép zsöllyében mosolygott a Miklós édesapja, mellette — a húga és Lia közt — sugárzott az édesanyja szelíd, rózsaszín orcája. Előttük, mögöttük a rokonok. A szép hölgyeknek lovagjuk is volt: Bolgár Olivér és Egő Elek dr. személyében. Adorján Sándor professzor, mint a jogi kar dékánja fog pár perc mulva szerepelni.

Miklós az avatandókkal külön ajtón lépett be és az emelvényen magaslott zsakettben, fehér kesztyűsen. Félkörben állt fel a zöldasztal két végénél a tizennégy doktorjelölt. Középen a feszület, karos gyertyatartók. Jobbszélén két hittudományi avatandó. Balszélén két bölcsész: Miklós és a barátja, Karcsay János. Aztán öt orvos és öt jogi doktor. Ezek közt is volt egy szívéhez közel eső fiú, Holló Feri. Ő is oda-oda nézett a Miklós rokonai felé. Ott ült köztük szerényen, okos, remek fe-

jével Zéry Edit is, a Feri jóvendőbelije.

Miklós ráért egy percére a terem műalkotásaiban is gyönyörködni. Impozáns ábrázolásban ragyogott rájuk az egyetemalapító királynő, Mária Terézia. Am még jobban lekötötte figyelmét az egyetem nevével adó kardinális, Pázmány Péter tökéletes művi bronzszobra. Döbbenetes volt az az erő, ami ezen a vezérfejű, sasorrú férfiorcán fémbe olvadt és fémbe merevedett.

S a libériás teremőrök egyszerre ajtót tártak és bevonult a tanács.

A rector magnificus borotvált arcú, megnyerő férfi volt, fejedelmi megjelenés, főpapi ornátus. Mellette az egyetem négy karának négy dékánja. Egy hírneves hittudós, egy nagyhírű orvosprofesszor. Aztán Beöthy Zsolt, a bölcsészeti kar és Adorján Sándor, a jogi kar dékánja.

Az avatandók közül kilépett egy pap és kérte az avatást. Aztán előlépett egy-egy, amint neve hangzott és fejet hajtva állt középen, míg az adatait olvasták.

Miklósnak úgy tetszett, hogy a szokottnál is ünnepélyesebben zeng a magnificus hangja, mikor hozzá intézett néhány meleg szót a doktori diplomáját átnyújtva:

— Doktor úr! reméljük, hogy az ön tudományos értékű dolgozata egy széplendületű irodalmi pályának jelenti kezdetét. Elvárjuk, hogy úgy tanításaival, mint írásaival mindenkor dicséretre és dicsékedésre fog szolgálni egyetemünknek és a magyar nemzet összességének!

Katonás meghajlások a rector magnificus és a négy dékán színe előtt. Kézadások néma, erősítést jelentő szertartása.

Aztán a tanács eltávozott.

(Folytatjuk.)

HIREK

1938 június 11. Szombat.
Prot.: Barnabás, Kat.: Barnabás.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

— **Érettségi vizsgálat a debreceni négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskolában.** A IV. B. évfolyam szóbeli érettségi vizsgálatát június 7. 8-án, 9-én és 10-én folytatták. Az érettségi vizsgálaton az elnöki tisztet a vallás és közoktatásügyi és kereskedelemügyi minisztériumok képviselőiben dr. Szádeczky-Kardoss Tibor egyetemi ny. r. tanár töltötte be. A 30 jelölt közül teljesen végzett négy növendék, névszerint Dobler Géza, Jenei László, Szabó István és Török Béla, jó eredménnyel tettek érettségi vizsgát. Szádeczky-Kardoss Tibor elnök az iskolából távozókat buzdította nemzetiségre a hagyomány tiszteltére és az önálló gazdasági tevékenységre. A jelesre minősített jelöltek egyike, Dobler Géza a felső kereskedelmi iskolák VII. tanulmányi versenyén a francia nyelvből második díjat nyert. Jutalomdíja 100 pengő volt és állást nyert egy budapesti nagyvállalatnál.

— **A Városi Dalegylet vasárnapi jubiláris díszhangversenyére** a jegeket a szombati nap folyamán a Méliusz könyvkereskedés árulja. — Vasárnap a szokott pénztári órák idején a színház pénztára. Fontos! Kéri a díszhangverseny rendezőse a közönséget, hogy az előadás előtt foglalja el pontosan a helyét, mert a rádióközvetítésre való tekintettel a hangverseny pontosan kezdődik és az ajtókat a kezdetkor lezárják.

— **Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél** reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz abszolút megbízható hashajtó, amelynek hatása igen kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— **Június 14-én kerül tárgyalásra a vasúti üzletszabályzat módosítása.** A Magyar Királyi Államvasutak új üzletszabálytervezeték, amelyet az elmúlt napokban küldöttek szét az érdekképviselőknek, június 14-én lesz a tárgyalása a közlekedésügyi minisztériumban. Az üzletszabályzatot módosító tervezet egészében sokkal kevésbé bürokratikus és inkább kereskedelmi jellegű. — Mint az előző volt. Az egész elabórátum általában a modern közlekedéspolitikai és az üzleti előzékenység szellemét tükrözteti. Így például az utazóközönségre és üzletfelekre jóval előnyösebb feltétel lép életbe a podgyászbiztosítás, illetőleg kártérítés terén s az új szabályzat lényegesen módosítja a vasút felelősségét és szavatosságát. A tervezet egészében annyira kielégíti az érdekképviselők összes jogos igényeit, hogy a június 14-i tárgyaláson semmi jelentős észrevétel nem fog elhangzani. Amennyiben a szabályzatot az alkalommal elfogadják s a miniszteri jóváhagyás megtörténik, úgy az már október elsejével életbelép.

Vasárnap este zárul a jubiláris Szegedi Ipari Vásár

A nagyszerű jubiláris X. Szegedi Ipari Vásár vasárnap este 7 órakor befejeződik. Rainer Ferenc, a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, valamint Tóth Béla, Szeged város h. polgármestere ünnepélyes keretek között zárják be Szeged jubileumi vásárát. Ez alkalommal adják át a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara ezüst vándorszerlegét annak a kitüntetett iparosnak, aki a vásáron bemutatott tárgyain legjobb egyesített a kézműipari tökéletességet és a kereskedelmi értékesítésre való alkalmasságot. Szeged városi június 12-re rekord idegenforgalomra számít. Több, mint tizenötezer idegent várnak Szegedre, úgy hogy „aranyvasárnapot” remélnék a vásárt záró utolsó napon a Tisza partján.

Vasárnapra filléres vonat indul Budapestról; Debrecenből, amely-

re Hajdúszoboszlón, Kabán, Püspökkladányos, Karcagon, Kisújszálláson, Törökszentmiklóson, Szolnokon, valamint Cegléden, Nagykőrösön és Kecskeméten lehet felszállni. Filléres vonat indul Sarkadról, gyulai, békéscsabai, csorvási és orosházi felszállással és filléresvonatot indít a SzOsV igazgatósága az Elek-makói vonalról is.

A Szegedi Ipari Vásárra megadott félárú utazási kedvezményrel vasárnap este 6 óráig lehet Szegedre utazni. Visszatárasra június 14-én éjjel 12 óráig érvényes a Szegedi Ipari Vásár 50 százalékos utazási kedvezménye.

A debreceni Ipartestület ezúton is felhívja tagjai figyelmét a X. Szegedi Ipari Vásárra és kéri, hogy azt minél nagyobb számban tekintsék meg.

JUH-HUS

1 kgr. 88 fillér
Schnek László

ujonnan megnyit hentes és mészáros üzletében
Simonffy-utca és Halköz sarok.

— **Bombamerénylet egy prépost ellen.** Varsóból jelentik: A lapok jelentése szerint a poznai vajdaság chyrowi kerületében Ostrawában bombamerényletet követtek el Konecny prépost ellen. A merénylet, amelyet valószínűleg kommunisták követtek el, nem járt sikerrel, az időre beállított bomba szerencsére túlkorán robbant és a prépost sértelesen maradt.

— **A kat. plébániahivatal kéri azokat, akik a június 16-i úrnapi körmenet alkalmával rendezői tisztet töltenek be, hogy kellő időben jelenjenek meg a plébánia hivatalában.** Egyben felhívja a híveket, hogy a körmeneten mindenben alkalmazkodjanak a rendezők utasításaihoz.

— **Pécsten tartják ideig vándorgyűléseiket a közjegyzők.** A Magyarországi Közjegyzők Országos Egyesülete szombaton és vasárnap Pécsen tartja vándorgyűlését. Szombatra várják a vendégeket, élükön Mikecz Ödön igazságügyminiszterrel, továbbá Lázár Andor nyugalmazott igazságügyminiszterrel, Lázár Ferenc felsőházi taggal, a budapesti közjegyzői kamara elnökével, Hannay Tódor felsőházi taggal, a közjegyzők országos egyesületének elnökével. Szombat este érkezik Pécsre dr. Antal István igazságügyminiszteri államtitkár. A vendégek szombat este megtekintik a pécsi ünnepi játékokat. Vasárnap délelőtt féltizenegykor tartják az országos vándorgyűlést és ezen örökös tiszteletbeli elnökké választják Lázár Andor nyugalmazott igazságügyminisztert, majd megvitatják a közjegyzői rendtartás reformjával kapcsolatos kérdéseket.

— **Száz pengőre ítétek egy kuruzslót.** Thuránszky Zoltán debreceni vásári árus tavaly olasz módszer szerint húzott fogat, mégpedig úgy, hogy a páciens homlokát bekente egy „bűvös” szerral és utána fájdalom nélkül szabadította meg az odvas fogtól. A járásbírósgazt ezért 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. A debreceni törvényszék Tokay fellevelteli tanácsa pönteken tárgyalta másodfokon a kuruzslási ügyet. — Thuránszky Zoltán azzal védekezett hogy nem fogadott el pénzt a foghúzásért, azért húzta ki fájós fogukat, mert sajnálta szenvedő ember-társait. A törvényszék büntetésnek találta Thuránszkyt kuruzslás vétségében, de a büntetését 100 pengőre szállította le. Az ítélet jogerős.

— **Dr. Kürthyné Máriássy Magda táncintézetében** 18-án diák táncanfolyam kezdődik. Péterfia-u. 80.

— **Töltsön egy kellemes estét a Bagolyvár pompás kerthelyiségében** Híd-u. 14. Telefon: 19-31.

— **Külön villamosjáratok a Filléres gyorsvonathoz.** Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról Szegedre folyó hó 12-én vasárnap reggel 4 óra 45 perckor külön „Filléres-gyors” vonat közlekedik, az Egyetemi Klinikától 4 óra 10 perckor külön villamos vonatot indítunk amely Debrecen Máv. pályaudvarhoz 4 óra 30 perckor érkezik meg. A „Filléres-gyors”-vonat folyó hó 12-e és 13-a közötti éjjel 3 óra 07 perckor érkezik vissza. A „Filléres gyors” vonattól külön villamosvonatot indítunk az Egyetemi Klinikák felé. Ezekben a külön villamosvonatokon csak a kalauzok által árusított jegyek és a szabadjegyek érvényesek. Rz üzletigazgatóság.

Ne okozzon Önnek gondot a nyaralás!

Részletfizetésre elvisszük Olaszország legszebb vidékeire. Egyedül vagy családjával ugyanannyit fizet mintha társas utazásban venne részt. A világ minden tájára rendezünk társasutazásokat. Jelentkezéseket elfogad: vitéz Fehér Menetjegy és Utazási Iroda, DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD utazási osztálya, Plac-utca 56.

A közönséget érdekli,

— **Arámszünet.** Értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy f. hó 12-én, vasárnap hálózatunkon eszközendő javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben: 6-9 óráig: Epreskert, Boldogkert, Mikepéresi-út, Kerekes-telep, Wolaffka-telep, Monostor-pályi-út, Wolff-szötelep és uradalom, Szabó Kálmán-utca, Homokkert, Budai Erzsébet-utca, Galamb-utca és MAV műhelytelep.

— **hogy arról az oldalról, ahol olcsó népszerűségajhászás eléggé leplezetlenül divik, ismét felvetettek egy lehetőség arra, miből telne a hadirokkantak bőkezűbb támogatására.** Most az aktualitást ebben a témában való elmélyedésre egy túlóldali vezércikkben az az esemény nyújtotta, hogy a város Világítási Vállalatánál néhány vezető alkalmazottat, akik a lefolytatott vizsgálat szerint nem kielégítő gondossággal sáfárcodtak a város legnagyobb üzemének, tehát a város közönségének vagyonával, azonnali hatállyal elbacsátottak a szolgálatból és nyugdíjazták őket. Ehhez a nyugdíjazáshoz fűzi elmeftuttását a túlóldali vezércikkirő és nyomban megállapítja, hogy a nyugdíjakra szükséges tekintélyes összegből bőven futotta volna a hadirokkantak fokozottabb támogatására. Hát ezzel a beállítással és nagyon is felületes számítgatással semmiképpen sem érthet egyet Debrecen város közönségének egyetlen tisztán látó és józan ítélőképességű tagja sem. Ennek a beállításnak az éle ugyanis az, mintha a város mai vezetősége és az a törvényhatóság, amely titkos szavazás útján új szellemet vitt be a város parlamentjébe, nem viselné kellően gondját a világháború hős katonáinak és vérdíjazott hozó vitézeinek, mint támasz nélkül maradt hozzátartozóiknak. A tények azonban éppen az ellenkezőjét mutatják. Ez a városvezetés, amely egy busás pénzügyi gazdálkodás után hallatlanul súlyos terheket vett át az előző rezsimről, most a város pénzügyi egyensúlyának helyreállítása közben is legalább dupla összegű fedezetet tudott biztosítani a hadirokkantak támogatására is, bármily szerény és korántsem kielégítő még ez a támogatás sem. — mint az előző időkben, amikor pedig a sok tetszetős és lázas alkotások millió kiadásai közben inkább lehetett volna nagyobb összegeket kiharítani ennek a szomorú helyzetbe jutott hadviselt és véres áldozatot hozó társadalomnak. — Akkor talán, ha csak egy kicsit több gondot fordítottak volna a hadirokkantak ügyére és melegebb szívet érdeklődtek volna sorsuk iránt, ma bizonyára végérvényesen megoldott kérdés lenne ez a súlyos probléma. Mert hogy csak néhány példát vegyünk a teljesen meddő befektetést jelentő krematóriumépítés, vagy a Klínker téglagyártás befagyott kemencéire fordított súlyos százazrek valóban bőkezűbb lehetőséget nyújtottak volna a hadirokkantak felkarolására. Ha tehát most egy olyan nyugdíjterherbe kapaszkodnak bele, amelyet a város anyagi érdekeinek biztosítása miatt kénytelen vállalni a város közönsége, akkor előbb tekintsenek egy kicsit vissza a saját idejükre és be fogják látni, hogy ezt a kérdést éppen nekik nem illik és nem szabad szövténni.

Özv. Tomega Jánosné Szarka Erzsébet életének 75. évében elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a róm. kat. egyház szertartása szerint. Az engesztelő szentmise áldozat az elhunyt lelkiüdvéért kedden reggel 8 órakor lesz. — Lakás: Bujdosó-utca 29. Temetését Fehértől cég rendezi.

Fekete Piroska m. kir. postakézelenő hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Batthyányi-utca 16. Gebauer cég rendezi.

Tizán Illésné temetése szombaton délután lesz a Köztemetőben. Gebauer cég rendezi.

Ujfaludi András m. kir. vonatkiadó életének 45. évében Debrecenben elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Püspökladányba való szállítás után a római katolikus egyház szertartása szerint. A temetést és szállítást Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 2. szám.

Somlai Albert m. kir. tisz. 26 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután három órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből róm. kat. szertartással. Lakás: Szekszárd. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Fássy Lajosné, Szabó Mária 61 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután négy órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből r. kat. szertartással. Lakás: Zöldfa-u. 8. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Sipos Iona csecsemő temetése szombaton délután fél 6 órakor lesz a Köztemetőben református szertartással. Pusztai temetkezési intézet.

Kovács József volt világiatási vállalat igazgatója 41 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután öt órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Busi-u. 9. Pusztai temetkezési intézet.

Csurka „Kegyelet” temetkezési Vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81. éjjeli szolgálat: 33-80.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiállítva is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetben.

Új temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Tartós ondolást

4-5 P-ért készít

BATA fodrász
Simonffy-utca 1. szám.

Túlságosan vérmes emberek-nél, kiváltképp akiknél az igen nagy nedvűség mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete gyakran jelentkezik, kitűnő hatású szokott járni, ha néhány hétenaponta reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Kellemes szórakozást nyújt a Nagyerdei hőforrás strand.

A Máv. igazgatósága közli, hogy a közszolgálati alkalmazottak gyermekei részére június 15-től — szeptember 15. közötti érvényességgel kiadott nyári arcképes igazolványok alapján a Ludovika hallgatónak kivételével, a kereskedelmi miniszter engedélye folytán a kedvezmény már a mai naptól kezdve igénybe vehető.

Magyarország hét nagyérmét nyert a berlini kiállításon

Berlin, június 10. Pénteken délelőtt kiszították a berlini nemzetközi kézművesipari kiállítás jutalmait. Az első díjat, Hitler Adolf vezérkancellár arany-kelyhét Dánia kapta.

A kiállítási nagyérmek közül Magyarország hetet kapott, Svédország négyet, Svájc és Dánia kettőt.

A legjobb építészeti munka a kiállítás területén felállított „Magyar csarda” volt, amelyet a francia kézműves szövetség elnökének tiszteletdíjával tüntettek ki.

Kitüntették még a magyarországi cipőipart a legjobb és legszebb munkájáért.

Az összes órák, ékszerészek

a nyári hónapok alatt június, július, augusztus hó szombatain üzleteiket déli 2 órakor bezárják hétfő reggelig.

A homokkerti óvoda évváró vizsgája

A homokkerti községi óvoda, amely a debreceni óvodák között mindig kiváló helyet foglalt el, csütörtök délután tartotta évváró vizsgáját a homokkerti lakosság nagy érdeklődése mellett. A községi iskolaszék képviselőiben megjelent Pass László evangélikus esperes, Törőné Korpássy Mária tanítónő, Patay József presbiter és mások. Az apró óvodás növendékek éneklésben, vallásos és hazafias versek szavalásában, tornázásban, páros jelenetek előadásában meglepő ügyességgel forgolódtak. Megható volt, mikor a csöppsegek valódi gyermeki átérzéssel utólagosan megtartották az Anyák-napiját.

A vizsga befejeztével Pass László magasszárnyalású beszédben mutatta rá az óvodai tanítás, nevelés nagyfontosságára. Szólt a szülők-hez is, kérte őket, hogy küldjék gyermekeiket az óvodába, ne kicsinyeljenek le azokat a tanításokat, amelyekben gyermekeik itt részesülnek. Nagy elismeréssel emlékezett meg Nobikné Törő Magda óvónő működéséről, aki kiváló ráteremttséggel, ambícióval foglalkozik a Homokkertnek eme virágos kertjével, a gyermekesregeggel. Isten áldását kérte további működésére. — Patay József a homokkerti lakosság nevében szintén dicsérrel szólott Nobikné működéséről.

Credo-gyűlés. A debreceni katolikus férfiak Credo egyesülete ma, szombaton este hét órakor tartja évváró gyűlését. A gyűlés szónoka Lengyel László terézianumi prefektus lesz, aki „Az örökélet belépőjégre” címmel tart előadást. A Credo-gyűlést a katolikus polgári iskolában, Varga-utca 4. szám alatt rendezik és minden katolikus férfit szeretettel várnak.

A siketnémák évváró vizsgája. A siketnémák debreceni intézete június 12.-én délelőtt 9 órai kezdettel tartja évváró vizsgáját.

Ma kezdődik a dermatológiai kongresszus Debrecenben. — Ma, szombaton érkeznek meg a dermatológiai kongresszus résztvevői Debrecenbe és a mai nap folyamán már meg is kezdődnek az ülések. Szombaton este a klinika látja vendégül a résztvevőket, majd vasárnap délelőtt a város megtekintése van soron és délután a hortobágyi kirándulás. Vasárnap délután a Hortobágyi kirándulás befejeztével a résztvevők elutaznak Debrecenből.

Beiratkozás a Naményi Gyorsíróiskolába. A Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskola jövő héten kezdődő új „Irodai Tanfolyamára” még be lehet iratkozni. Államvizsga, állami bizonyítvány, állásközvetítés. — (Rákóczi-utca 17.)

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Adám Ferenc asztalos s. Lónyai-u. 5.—Kiss Juliánna Toldi-utca 1. Péter Sándor npsz.—Nagy Eszter Hargitta-u. 15. Geszti Imre m. kir. tisz. Vályi Nagy G.-u. 18.—Kovács Róza Bellegelő 527.—Ember Sándor fodrász s. Csokonai-utca 50.—Kassai Margit Pacsirta-utca 37.

Szőnyegeket függönyöket, ágyszerítőkötélket legolcsóbban vásárolhat Horn Rezsőnél Debrecen, Kossuth-u. 49

Születés: Hajnal Imre npsz. Fancsika 17. leány Ibolya. Lévai Benedek gazdasági cseléd Kismacs 4. fiú Benedek. Rizán Illés npsz. Nyírbrány leány Róza. Kiss József npsz. Tiszapolgár fiú Balázs. Papp József npsz. Dömsöldi-u. 20. fiú Lajos. Félégyházi János. magántisztviselő Komlóssy-út 16. fiú Pál. Illés István kubikos Érmellék-u. 4. fiú Sándor. Kéri József kocsis Pallag 27. leány Borbála. Lévai Benedek npsz. Irén-u. 19. fiú János.

Halálozás: Szilágyi Mihályné ref. 27 éves Homok-u. 124. Szöllősy Lőrincz nyug. csendőrtörzsőrmester, ref. 49 éves Timár-u. 33. Sági B. József táncos Karcag r. kat. 42 éves. Lévai János g. kat. 37 éves Nyírbrány. Csaba Károlyné ref. 38 éves Püspökladány.

Szörnyű repülőgépkatasztrófa Illinoisban. Londonból jelentik: Az Illinois államban levő Belavan mellett lezuhant egy nagy repülőgép. A romok között eddig nyolc holttestet találtak. Szemtanuk állítása szerint közvetlenül a szerencsétlenség előtt heves vihar tört ki és a gép zuhanását heves villámlás és mennydörgés előzte meg.

Hőhullám Angliában. Angliát tegnap óta hőhullám borítja el. A király születésnapja alkalmából tartott díszszemlén a mentők a hőség miatt 342 elájult embernek nyújtottak első segélyt.

Négyezeröttszáz munkás lépett sztrájkba az angliai birminghami repülőgépgyárban. A munkások egy elbocsátott munkás visszavételét követelik.

Huszezer evangélikus lelkész tette le eddig az előírt állampolitikai esküt Németországban berlini jelentés szerint. Mindössze néhány tucat evangélikus pap nem jelentkezett még eskütelére.

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 ó dr. Farkas Pál, d. u. 5 ó Kiss Antal Jenő. Kistemplomban d. e. 9 ó Márki Kálmán, 11 ó Csontos Sándor, d. u. 5 ó Szénes László. Ispotály-templomban d. e. 10 ó Kovács József, d. u. 5 ó Kulcsár Dezső. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 ó Mezei Béla, d. u. 5 ó Bartha Tiber Árpád-téri templomban d. e. 10 ó Tömöri Lajos, d. u. 3 ó Nagy Sándor, Homokkerti templomban d. e. 10 ó Urav Sándor, d. u. 5 ó Kovács József. Nyilastemplomban d. e. 10 ó Bartha Tiber, d. u. 3 ó Mezei Béla. Csanókeri templomban d. e. 10 ó Márki Kálmán, d. u. 3 ó Tömöri Lajos. Kerekéstelepi templomban d. e. 10 ó Nagy István, d. u. 5 ó Ács Mihály. Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 ó Nagy Dezső. Tégláskerti áll. iskolában d. e. 10 ó Birinyi János. Téglyavetői gyűl. házbán d. u. 3 ó Kovács Árpád. Wolaffka-telepi olvasókönyv d. u. 3 ó Nagy Sándor th. Olajütői imaházban d. u. 5 ó dr. Juhász László. — Tanv. istentiszteletek: Pallag d. e. 9 ó vívő Szabó Endre, Szikgát d. u. 2 ó vívő Szabó Endre.

A róm. kat. templomokban:

Rendes szentmisere 6, 7, 8, 8.20, 9 órakor. Félizkor nagymisé: tart. és szl. beszédet mond Láng Pál pápai kamarás. plébános helyettes. Dében 11. háromgyed 12. fél 1 órakor szentmise, Kertési kápolnában következők mondanak szl. misét: Csapókerthen Kummergruber Emil piarista tanár, Homokkerten dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen Kiss László segédlelkész, Augustia szanatóriumában Horváth István piarista tanár, Hajdúhámsóban Novák Gyula segédlelkész, Józsan dr. Szabó János segédlelkész.

A gör. kat. templomban:

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 8 ó diákmise, 9 ó katonamise, 10 ó nagy szl. mise, a szl. beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromgyed 12 ó csendes szl. mise, d. u. fél 4 ó rózsafüzérjátékos, a vespere elmarad a tanévzáró ünnepség miatt, mely az erdőn a szokott helyen lesz megtartva. — F. hó 16-án, Urnapján d. e. fél 8 ó csendes szentmise és utána a körmenethez csatlakozunk.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Megyer Lajos misziói lelkész, a délszabolcsi evangélikus egyházkerület lelkésze. Istentisztelet után offertórium a Nagyszőlősen: épülő új evangélikus templom javára. Este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bőjtös Sándor.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban a nap folyamán gyenge déli, délkeleti légáramlással derült volt az időjárás és ez még az esti órákban is tartott. A hőmérséklet napközben a nyugati megyékben 28, Budapesten 30, Debrecenben és Nagykőrösön 32 fokig, egyhűt pedig általában 29—31 fokig emelkedett. Este 7 órakor is még igen meleg volt. Szombathelyről 24, Egerből 25, Budapestről 27, Debrecenből 28, egyhűtlen 26—27 fokot jelentettek.

PROGNÓZIS: Az ország keleti felén még déli, nyugati részén délnyugati, majd északnyugatra forduló légáramlás. Nyugat felől terjedő felhősödés, néhány helyen, főként nyugaton és északon esőzivar. A meleg az ország keleti felében még tovább tart, a nyugati részen méréselődik.

MOZI

Bombaműsor a Hungáriában
Szerenád — A férfi mind örült

Beköszöntött a kánikula és megkezdődött a nyári szezon. A Hungária úgy indult a nyári évadban, hogy egyszerre két nagy filmet hozott ki. Az egyik egy ragyogó német film, a „Szerenád”, a másik pedig egy magyar repriz. A férfi mind örült. A Szerenád nagyon szép, nagyon komoly és érdekes film. Egy rajongó fiatal leány küzdelmeit mutatja be, aki férjhez megy és el akarja feleltetni zseniális férjével az első asszonyt. Maga a mese is igen érdekes és finom szövevény, de ami ezt a filmet különleges csemegévé avatja, az Willi Forst művészi rendezése. Mennyi finomság, mennyi ötlet és poézis van ebben a filmben!... S mind a rendező érdeme, aki nemcsak egyéni stílusával, de a részletek rendkívül finom kihangsúlyozásával irányt mutatott a művészi filmrendezésben. A női főszerepet Ida Stahl játszotta, akit Willi Forst fedezett fel. Nem szép nő, de érdekesnek is alig mondható, de mégis remek színésznő. Annyi bensőség, őszinte átélés van a játékában, hogy szinte élni láttuk az egydimenziós síkon. A világhírű hegedűművészt Ygo Sym alakította ragyogóan. Férfiasság és lírai volt egyszerre a vonzó egyénisége priméren hatott. A többiek szintén remekül játszottak. Egy kis fő briliáns. Hans Junkersmann díszkrét komikuma szívdertően — közvetlen. No és a film zenéje gyönyörű. A Szerenádnak óriási sikere volt a pénteki bemutatón.

„A férfi mind örült” a legfordultatosabb, legötletesebb magyar hangosfilmek egyike. Olyan gárda játszik ebben a filmben, aminek jobbat ma nem tud kiállítani a magyar filmipar. Lázár Mária, Vaszary Piri, Jávor Pál, Páger Antal, Mály Gerő, Pethes Sándor, Dénes György, Kőpeczi Boóc Lajos, Dajbukáth Ilona és a többiek egytől-egyet kiűnők. A reprizt nagy tetszéssel fogadta a közönség.

A Fov világhíradó érdekes és izgalmas.

KÉT KITŰNŐ REPRIZ
AZ APOLLÓ MŰSORÁBAN

Pénteken két nagy slágerfilmet újított fel az Apolló-mozgó. A műsor első része egy izgalmas, fordulatosságos angol bűnügyi film: „Az utolsó kaland”. Női főszereplője, a kalandornő, Joan Crawford, aki végtelenül bájos, finom játéku színésznő. Partnerét a fiatal William Powell és a markáns Robert Montgomery páratlan művészettel kapcsolódnak bele a lebilincselő eseménybe. A kitűnően megrendezett filmnek felújítva is nagy hatása van. A műsor második részében a premieren átütő sikert aratott „Egy titánok” című filmet mutatták be. Wallace Berry és Clark Gable felejthetetlen szép filmje a tengerész-bajtársiasságnak költeménye. — A lélegzetelállítóan izgalmas filmet gyönyörű repülőfelvételek tarkítják. Bámulatos bravurokat mutatnak be a pilóták és lenyűgöző látványt nyújt az amerikai flotta egyik anyahajóján állomásozó rengeteg repülőgép bravuros gyakorlatozása. Ezernyi tengerésztréfa tarkítja a film fordulatosságát, melyeknek vége mindig a bajtársi ragaszkodás, kötelességtudás. — Az Apolló két lenyűgöző filmje — ha kissé hosszúnak is tetszik a három órás előadás — mindvégig lekötö a közönséget.

Mozi műsor

Hungária: Szerenád.
Apolló: Az utolsó kaland.
Vígshíradó: A sárga lobogó.

TESTEDZÉS

A magyarok nagy ambícióval készülnek
a VB. vasárnapi fordulójára

Sportkörökben nem kellett nagy meglepetést, hogy Svájc a második mérkőzésen legyőzte Németországot s így tovább jutott. A svájci védelem ma nagyon erős és bizony a magyar csapatoknak keményen, gólrátörően kell játszani, ha győzni akarnak. Eddig az volt a helyzet, hogy a magyar szurkolók a svájci csapatnak drukkoltak a németek ellen, — most azonban arra gondolnak, hogy a francia közönség, amely már Reimsben is indokolatlan hidegséggel fogadta a magyar fiúkat, a lillei találkozón még a szokottnál is ellenségesebb érülettel fog viselkedni irántuk. Egy kétségtelen: a lillei találkozó nem sétalópp s a magyar fiúknak túl kell magukat tenni a környezetben, mert győzniük kell, ha török, ha szakad.

MIÉRT AKARJAK
MEGSZÜNTETNI A PHÖBUSZT?

Az egész magyar sportközönséget ószintén megdöbbentette nemrégiben az a hír hogy a Phöbuszt fel akarják oszlatni. Újabbban azzal indokolták meg a feloszlási tervet, hogy a Phöbusz játékosai a Tröszt tisztviselői, akiket a játék miatt többször kellett szabadságra küldeni. A másik ok szerint a csapat fenntartása a Trösztnek nagy anyagi áldozatot követel. Állítólag 60 ezer pengős ráfizetésről beszélnek. Most széleskörű akció indult meg a Phöbusz fenntartása érdekében s remélik, hogy a Tröszt meg is hozza a magyar sportélet az áldozatot, amelylyel átszűrik a válságon a csapatot. Ebben az ügyben egyébként Aschner Lipót is tárgyalásokat folytat a Tröszt vezetőivel.

JOGERŐSNEK MONDHATÓ
A DVSC BAJNOKSÁGA

A bajnokság felé vezető úton a DVSC csak Karcagon torpan meg, amikor a Karcagi MOVE-től 1:0 arányban váratlan vereséget szenvedett. Ez a két pont csaknem végzetes lett a vasutasokra. — Szerencsére kiderült, hogy Karcag igazolatlanul szerepeltette csapatában Nagy Jánost. Emiatt meg is semmisítették a mérkőzést és a két pontot 0:0 arányban a DVSC javára írták, miután a Karcagi MOVE jóhiszeműen jött el Nagy János szerepeltetésével. Most Budapesten az egyesbíró foglalkozott a Vasutas óvásával s annak ő is helyt adott. Így aztán a DVSC bajnoksága jogerősnek mondható, miután bizonyosra vesszük, hogy vasárnap a Mátészalkai VTE ellen legalább egy pontot fog szerezni.

A VASÁRNAPI PROGRAM

Vasárnap két amatőrhajnoki mérkőzést játszanak Debrecenben a Diószegi-úti pályán. Délután fél 3-kor a DVSC játszik a MVTE ellen. A vasutasoknak itt győzni kell s akkor a bajnokság elvitathatatlan tőle. Fél 5 órakor a NyKISE mérkőzik a Villanygyárral. A rendezőség jóvoltából a Diószegi-úti pályán közvetíteni fogják hat óra után Lilleből a Magyarország—Svájc világhajnoki futballmérkőzés lefolyását. Ugyancsak vasárnap délután mérkőzik a DEAC a P. MÁV-val Püspökladányban és a NyTVE a Nyirbátori SE-vel Nyirbátorban.

ISMÉT A PIARISTA GIMNÁZIUM
CÉLLÖVŐ CSAPATA NYERTE MEG
A „KOVÁSSY KÁLMÁN” VÁNDORDÍJÁT

Június 7-én délután tartották meg a debreceni középiskolások szokásos évi céllövőversenyüket a „Kovássy” vándordíjért. A verseny a piarista gimnázium rendezésében folyt le a „11 Hajdúvezető” lőpályáján. A vándordíjért 6 középiskolai csapat küzdött, melyek közül győztesként a piarista gimnázium csapata került ki, második a továbbképző, harmadik pedig a kat. polgári csapata lett. A

Erzik is ezt a magyar válogatottak és Lilleben erős tréningben készültek a vasárnapi mérkőzésre. Ditz kapitány A) és B) csapatot állított egymással szembe. Az A) csapatban Sas—Vincze—Sárosi—Zsengellér—Kohut a támadósról, amely feltűnően jól mozgott és 3:0-ás félidő után 8:1-re verte a B) csapatot, melynek egyetlen gólját a vasárnapi mérkőzésen megsérült Toldi rúgta. Az A) csapatban különösen Vincze volt nagyszerű formában. Tőle sokat vár a szövetségi kapitány. Az egykori debreceni jobbösszekötő bombalövő formában van.

Az eddigiek szerint vasárnap a következő csapat áll ki a svájciak ellen: Szabó—Korányi, Biró—Szalay, Turay, Lázár—Sas, Vincze, Sárosi, Zsengellér, Kohut.

piarista gimn. csapata (Rátkay Frigyes, Rátkay Tibor, Aczél Viktor, Bohn A., Ráday B.) immár hatodszor nyerte meg a vándordíjat és valószínűleg nála is fog maradni. Egyéni versenyben első lett Rátkay Tibor par. gimn. VI. a. t. (267), aki a vegyesdandárparancsnokság tiszteletdíját kapta. Második Rátkay Frigyes lett (264), aki szintén szép tiszteletdíjat részesült az ezred tisztikarától. A harmadik helyezett Papp realg. tanuló lett.

A vezetőtanárokon kívül megjelent Kocsun Jakab, Sörley Zsigmond és Auer Kálmán piarista tanár, valamint Siegler Géza vegyesd. par. képviselője, Pethes István ezredes.

A piarista gimn. csapatának győzelme elsősorban Hesz Ödön vezetőtanár érdeme, aki fáradságot nem ismerve igyekezett csapatát győzelemre juttatni. Hasonlóan nagy érdeme volt a győzelem kivívásában Viosz Zoltánnak is. A megjelent versenyzők ezúton is hálás köszönetet mondának Szász Géza százados úrnak, aki a verseny megszervezését elsorangúan oldotta meg. R. — T.

JÖVŐ VASÁRNAP KIESÉSI DERBI

A keleti kerületben már most vasárnap elől a bajnokság kérdése. Nem így a kieső csapatok ügye. Június 19-én dől el majd, hogy melyik csapatok esnek ki. Mátészalkán a MTK játszik a Textil ellen, míg Berettyóújfaluban a BUSE látja vendégül a NyVSC-t.

A HUNGÁRIA HOKICAPATA
DÖNTETLENE NEMTORSZÁGBAN

Magdeburg, június 10. A Hungária HC Németországban tartózkodó hokicsapata az S. G. Germania Jahn együttesével mérkőzött. A magdeburgiak félidőben 1:0 arányban vezettek, de a mérkőzés végéig 1:1 arányban döntetlenül végződött.

SPORTHIRMONDÓ

Hlavay György lett a Ferencváros edzője, miután Rauchmaul Emil komoly okokra való hivatkozással lemondott fontos megbízatásáról. Rauchmaulnak sokat köszönhet a Ferencváros, amely az idén megnyerte a bajnokságot is. Szerencsére Hlavay György is kiváló szakember, akitől szintén sokat várunk.

Az NBB-be nyolc csapat kerül be a vidéki alszövetségekből. Miután a DVSC már nem igen vesztethet, öt bajnoknak lehet tekinteni s így bekerülhet az NBB-be. Nyugat: Tatabányai SC és Soproni FAC. Észak: Salgótarjáni SE. Dél: Szegedi AK és Mezőtúri AFC. Délnyugat: DVAC (Pécs) és Közép: Rákosperti TE vagy Balassagyarmati TSE.

Kerületi ifjúsági, senior és női atletikai verseny lesz vasárnap d. u. fél 4 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen, amelyen részt vesznek Szolnok, Nyiregyháza, Berettyóújfalú, Hajduböszörmény s Debrecenből a DEAC, DGASE és DTE legjobb versenyzői, akiknek küzdelme ér-

dekesnek ígérkezik s versenyzőink kiváló formáját tekintve, több számban a kerületi rekord megjavítására van kilátás.

Gina Cigna csak Olaszországban és Szegeden lép fel a nyáron szabadtéri előadásokon

Szegedről jelentik: Ismeretes, hogy Szeged városa az idén nemzetközi jelentőségű művészi eseményekkel bővítette ki az évek óta európai hírű szabadtéri előadások programját. A nemzetközi nyilvánosság számára rendkívül érdekességet jelent „Az ember tragédiája” évről-évre megismétlődő nagyszabású előadását mellett a Turandot Dóm-téri bemutatója, amelyen a főszerepet a milánói Scala énekesei játsszák, az élőkön a világhírű olasz énekesnővel, Gina Cignával — Lina Dora Doria, Kalafot Giuseppe Brevario éneklő. A másik magasnívójú és nemzetközi értékű zenei esemény Kodály Zoltán Hány János-ának szabadtéri bemutatója, valamint az a Dóm-téri monstre hangverseny, amelyet Kodály Zoltán vezényel és a Budapesti Filharmonikusok előadják a kiváló szerző három reprezentatív művét: a Psalmus Hungaricus-t, a Te Deum-ot és a Jézus és a Kufárok-at. Ezenkívül még egy magasnívójú zenei esemény szerepel a szegedi játékkalendárban: a Verdi-Rekvium Dóm-téri bemutatása, ugyancsak Gina Cigna és Giuseppe Brevario szólószereplésével. Gina Cigna szegedi szereplései körül a legutolsó napokban Szeged élénk harcot folytatott, most azonban sikerült biztosítani, hogy a világhírű olasz énekesnő az idén szabadtéri előadásokon csak Olaszországban és Szegeden lép fel. Gina Cigna mostani budapesti szereplése után, amikor is a Városi Színházban a Tosca-t és a Giocondát énekelte, visszautazik Olaszországba, ahol több ünnepi előadás során lép fel. Július második felében tér vissza Magyarországra, amikor háromhetes tartózkodásra Szegedre utazik, hogy részt vegyen a Dóm-téri próbákban és az előadásokban. Háromszor lép fel a Turandot főszereplésében, majd a Verdi Rekvium szoprán-szólóját éneklő. A világhírű énekesnő tegnap közölte a szegedi játékok vezetőségével, hogy éppen olaszországi útja és a szegedi ünnepi előadások miatt más szerződést az idei nyárra nem vállal. Szegeden már minden előkészületet megtekint a Dóm-téri előadások rendezésére, már a közeli napokban megkezdik a nagyméretű színpad és a tízezer nézőre tervezett nézőtéri tribún felépítését. A Turandot-ot és a Hány János-t Nádasdy Kálmán, az Operaház fiatal rendezőművésze rendezti, akinek gondolatái alapján Fülöp Zoltán, az Operaház tervezőművésze egészen különleges színpadi építményt tervezett a Turandot és a Hány János szegedi Dóm-téri színpada részére. A szegedi színház műhelyeiben már tegnap hozzákézdtek Varga Mátyas irányításával a nagyszabású több mint harmincméteres színpadi építmények készítéséhez.

Nyílttér

Tözsér Ferencné szül. Nagy Julianna feleségem hitelezéséért és vásárlásaiért semmiféle anyagi felelőséget nem vállalok.

Tözsér Ferenc
nyug. máv. főmozdonyvezető,
Legányi-utca 15.

Szombaton fél 7, 9 órakor 2 ságer 1
ENYÉM VAGY,
(Benjáminó Gigli)
GOLEM
(Harry Baur).

Közgazdaság

AZ ÚJ BÚZA GYENGÉBB

A készáruüzletben az irányzat továbbra is szilárd. A forgalom is javult valamennyire, úgyhogy 12 és fél vagon öbúza eladását jelentették be 25 fillérrel a tegnapi zárlat fellett. Az újbúza rendkívül szilárdan indult, azonban fokozatosan gyengült az ára.

Búza: tiszavidéki, felsőtiszai, fejmegyei, dunántúli, duna-tiszaközi 77 kg-os 25.55—25.90, 78 kg-os 25.58—26.20, 79 kg-os 26.10—26.40, 80 kg-os 26.25—26.50.

Rozs: pestvidéki 18.30—18.50, más származású 18.70—18.90.

Takarmanyrépa: elsőrendű 17.00—17.30, középminőségű 16.50—16.80.

Zab: elsőrendű 17.50—17.70, középminőségű 17.40—17.60.

Tengeri: tisztítói 17.40—17.60, egyéb áll. 17.30—17.40.

Örlemények: korpa 15.10—15.25, 8-as liszt 18.70—19.00.

Magvak és hüvelyesek: Köles fehér 15.50—17.50, vörös 13.50—14.50, kék mák 150—155.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra az előzőnap 1153 darab maradvánnyal együtt összesen 1191 sertést hajtottak fel. Az állományból angol hús-sertés 113. Az irányzat változatlan.

Árak: I. szedett 87—90, II. 82—86, III. 72—80, angol tökesertés 94—98, exportzsír márkázott 160—162 fillér kilogrammonként.

A DEBRECZENI UJSÁG kiadóhivatalában, Piac-utca 56. szám alatt, lapunkkal együtt kényelmesen, egyszerűen és előnyösen rendelhető meg a természettudományok és a technikai tudományok úttörő, nagyszabású képes folyóirata a

BÚVÁR

Szerkeszti
CAVALLIER JÓZSEF dr.
Kiadja
a **FRANKLIN-TÁRSULAT**
Munkatársai:
A legkiválóbb magyar tudósok és szakemberek, a tudományos világ és a gyakorlati élet vezető egyéniségei. Olvasóközönsége:
A magyar értelmiség.

Évi előfizetés eredeti ára P 9.60.—
Fizessen elő kiadóhivatalunkban a BÚVÁR-ra még ma, hogy már a legújabb számtól kezdődően megküldhessük közvetlenül az Ön címére a legérdekesebb magyar tudomány népszerűsítő folyóiratot!

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó:
Álfröldi Sajtóvállalat Kft.
Ugyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

MÁVAUT MENETREND

Ervényes 1938 május 15-től június 25-ig és szeptember 9-től.

Debrecen—Polgár—Miskolc

7.33	+	—	i. Debrecen p. u.	é.	—	21.40
7.40	15.00	19.15	i. Debrecen Arany Bika-szálló	é.	10.05	21.30
8.07	15.29	19.44	é. Hajdúbözsörmény	i.	9.38	21.02
8.29			é. Hajdúdorog	i.		20.39
8.39			é. Hajdúnánás	i.		20.29
9.09	16.23	20.38	é. Polgár	i.	8.48	19.54
10.04	17.14	21.29	é. Felsőzsolca p. u.	i.	7.52	19.02
10.20	17.30	21.45	é. Miskolc	i.	7.35	18.45

JELMAGYARÁZAT:

— csak hétköznap; +— csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

APIRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Kisipari hirdetések

JÉG-SZEKRÉNYEK

háztartáshoz, mindenféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használatot cserélek és javítok.

SIMON ISTVÁN
szőlő, PESTI-U. 67.

MEGLEPŐ OLCSÓN

szórakozhat, szolid ki-szolgálás mellett
ERDŐSNÉL,
BETHLEN-U. 29.
(Füvészkert-u. sarok.)

Belöltendő állás nőnek

Varrodába segéd, és tanulóany felvétetik azonnal, Fried Elza, Telki-u. 102. 719

Keresek
vidéki vendégöbibe tiszta, ügyes, önálló mindenes főzőnőt 15-re. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadó továbbítja. 715

Butorozott szoba

Butorozott
kis szoba szép kertes házban kiadó, esetleg konyhahasználattal. Huszár-utca 13. 733

Kiadó
különbejárattú butorozott szoba azonnalra vagy 15-re. Kigyó-u. 36. sz. 720

Egy
butorozott szoba július 1-re kiadó különbejárattal, Thaly Kálmán-u. 5. 716

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere-u. 21. 712

Kétszobás

Kettőszobás
lakás kifestve augusztusra kiadó, irodának is alkalmas. Szent Anna 29.

Két szoba,
előszobás kertli lakás nagy virágos parkkal, 2600 négyzetméter gyümölcsös, istálló, görög és sertésállat akár azonnal is bércadó. Széchenyi-utca 82. Érdeklődni Fehértói, Dégenfeld-tér 4. 731

3 és többszobás

Piac-u. 71.
4 szobás utcai lakás kiadó augusztus elsejére. 617—600

I. emeleti
5 szobás, teljes komfortos lakás november 1-re kiadó. Kossuth-u. 8. 615—557

Négyoszobás
Komfortos kertes lakás teljesen rendbehozatva, augusztusra kiadó. Szt. Anna 29.

Kiadó
az Iparkamara székében hatszobás, komfortos lakás november hó elsejére, központi fűtés- és állandó melegvízszolgáltatással. 693

Ajánlat

Nőifodrászszekethez
használt cégtáblák, gépek és berendezések olcsón eladók. Kossuth-u. 8. 722

Gyári
maradékokban az eddigi árainnál is olcsóbban kaphatók a legszebb nyári ujdonságok. Dr. Révészné, Piac-u. 42. Pannónia-udvarban. 268

Futballcipő
és labda legolcsóbb beszerzése készítőnél. Tóthfalussy, Czegléd-u. 7. 729

Gázberendezési
tárgyakat garanciával javítok. Építkezésnél vízvezetési és csatornázási munkákra árajánlatot adok. Molnár szerelő. Csapó-u. 49. 467

Jó tanulóknak
jutalmul egy 6x9 fényképezőgép 2 drb. legjobb filmmel együtt 11 pengő Springer papír-, fotószaküzletében a fűtőcán. 614—196

Mindennemű
kézihímzést olcsón vállalkozok. Megkereséseket József kir. hg. 6. és Homok ucca 113. alá kérek. 1024

Épületbontásból
cserepek, lécek, deszkák, ajtók, ablakok, gerendák, terméskövek, sírkömványok, cserépkályha, öt milliméter vastagságú drótok, falkötővasak olcsón eladók. Méliusz-tér 2. szám.

Mész,
cement, téglá, cserép, foylamkavics és homok, fedéllemezek és szigetelő anyagok legolcsóbban: Székely és Csákinál, Ispotály-u. Telefon: 30—31. 1396

Teljes ellátás

Két
tanulócsánykát szeptember 1-től teljes ellátásra elfogadok a Dóczy-intézet közelében. Értekezni Simonyi-út 5. sz. 731

Kereslet

Ikerablakokat,
kétszárnyas vagy tele-ajtókat, verandához ajtókat, ablakokat veszek. Misky, Magoss György-tér 25. 725

Paplanok
flanel takarók
lőpokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Timár felszerelést
bérbe keresek lakással egybekötve július 15., vagy augusztus 1-re. — Esetleg vételről is lehet szó. Cím a kiadóban. 717

Sportkocsit
modernet keresek megvételre. Címetek a kiadóba. kérek „Sportkocsi” jellegre. 709

Veszek
mindenféle használt bútort, irodaberendezést, varrógépet, üzletheberendezést, páncélkasszát. — Hívásra jövök. András-kó, Csapó 16. 468

Lakás-szoba kereslet

Négyoszobás
lakást keresek novemberre, lehetőleg a Nagyerdőn. Ajánlatokat „Állami főtisztviselő” jellegre a kiadóba kérek. 732

Oktatás

Zongoraórákat
adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákat is taníthatok cigányosan, kíséretszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fél 2-től fél 4-ig. 134

Butor

Ebédlőbutor
és önhajtós jobbkezes betegkocsi eladó. Jókai-utca 12. utolsó lakás. — Ugyanott egy kályha eladó. 238

Használt
gyermekágy és felállítható gyermekszék eladó. Török Bálint-u. 18. 190

Üzlet-műhely raktár

Lakatosműhely
teljes berendezéssel, kétszárnyú pinceajtó, ülő-fürdőkád melegítővel, vas kézikocsi, négykerékű, eladók. József kir. herceg-u. 7. 440

Autó-motor kerékpár

Kétüléses
DKW, Packard, 6 üléses Magosix OM, Wanderer személyautók, Méray, Blackburn és oldalkocsis DKW, motorkerékpárok eladók. Szoboszlay, Széchenyi 24.

Ingatlan

Lillafüred—Hámor
fiatal gyümölcsös vik-kend nyaralóval eladó. Cím a kiadóban. 710

Birtokbérlet

Kiadó
Nagycserén 28 h. föld. Törvényhat. és szaktali konyha eladó. Rakovszky-u. 42. III. em. 8. Ny.

Eladó ház

ELADO
Bodai Ezzalás-utca 51.
számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családli ház. 744

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyzetméter telken, szőlő és gyümölcsös, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfajróval, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Szép
családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfió és egyéb mellékkeliségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

Forgalmas helyen,
a nagyalomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, — mely korszerű, nagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korszerű kiadó. 369

Eladó föld

OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-utca sarkán részleltetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. esány FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

Eladó ingóság

Eladó
egy rakott tüzhely két sütővel, vízmelegítővel és egy alig használt gyermekkocsi elköltözés miatt. Thaly Kálmán-u. 11. sz. alatt. 735

Jókarban
lévő hálószoba eladó. — Apaffy 155. 724

Eladó
egy fehérmárvány mosdó rézdiszítással és keveset használt 2 darab szövet ágyterítő. Zöldfa-u. 9. sz. 721

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén
Igazgató:
Somogyi Gábor.
Művezető:
Liptay András.